

DZIENNIK WILEŃSKI

Redakcja czynna od 12—13 i od 19—24. Administracja od 9—18, w niedziele od 12—13. Redakcja i Administracja: Mostowa 1, telefon 12-44. Konto P. K. O. 80.187. „Dziennik Wileński” wychodzi co dzień.

Prenumerata: mies. z odnośnieniem i przesyłką poczt. 3 zł. 50 gr. Zagranicę 7 zł. Ogłoszenia: wiersz m/m. przed tekst. i w tekście (5 lam.) 35 gr., za tekst. (10 lam.) 12 gr., nekrologi 25 gr., ogłoszenia cyfrowe i z zastrzeżeniem miejsca o 25% drożej. Terminy druku mogą być dowolnie zmieniane.

Rok XIX

Wilno, Czwartek 16 Maja 1935 r.

Nr. 133

Przewiezienie Zwłok

Marszałka JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO DO KATEDRY ŚW. JANA W WARSZAWIE

Na długo przed wyprowadzeniem zwłok s. p. Marsz. Piłsudskiego z Belwederu niezliczone tłumy zaległy ulice, wiedące z Belwederu do katedry. Na przyległej ul. Bagatela utworzył się pochód. O godz. 19,55 zatrzymuje się przed wrotami, prowadzącymi na dziedziniec samochodów Prezydenta Rzeczypospolitej. Poprzedzony przez dwóch adjutantów, ukazuje się Prezydent, któremu towarzyszą premier Sławek, gł. inspektor sił zbrojnych gen. Rydz-Smigiły, oraz szefowie domu cywilnego i wojskowego. Prezydent udaje się do pani Aleksandry Piłsudskiej, poczem wraz z nią wchodzi do zamienionej na kaplicę sali, w której spoczywa w odkrytej jeszcze trumnie ciało s. p. Marszałka Piłsudskiego. Ksiądz kardynał Kakowski w otoczeniu biskupów odprawia krótkie egzekwie. Po modlitwie trumnę zamknięto wiekiem i okryto białoczerwonym sztandarem, opasanym wstęgą o barwach Virtuti Militari. Na trumnie została przytwierdzona szabla Marszałka,

skrzyżowana z buławą marszałkowską i szara czapka maciejówka. W tym samym czasie przed pałacem tworzy się kondukt pogrzebowy. Na czele niesiony jest laurowy wieniec od Prezydenta Rzeczypospolitej z szarfami o barwach narodowych, na których widnieje napis „Najdroższemu Józefowi Piłsudskiemu — Prezydent Rzeczypospolitej”, dalej ustawiono 13 oficerów, którzy niosą 13 poduszek z orderami Marszałka najważniejszych odznaczeń polskich i państw obcych. Następnie czarny prosty drewniany krzyż, poczem szpaler duchowieństwa. W chwili potem na progu pałacu ukazał się kardynał w otoczeniu duchowieństwa. Wśród głębokiej ciszy rozległy się pienia żałobne. Trumnę wynoszą na swych barkach generałowie Rydz-Smigiły, Sosnowski, Fabrycy, Rummel, Kaspryski i Roupert. Ciszę przerywa głos pobudki żołnierskiej. Padają krótkie rozkazy. Wojsko prezentuje broń, oficerowie obnażają szable. Za trumną kroczy w cięż-

kiej żałobie pani Piłsudska, prowadzona przez premiera Sławka, najbliższa rodzina Marszałka, ministrowie, marszałkowie senatu i sejmu, gł. insp. sił zbrojnych gen. Rydz-Smigiły, prezesi NIK, Sądu Najw., Najw. trybunału admin., generalicja, posłowie i senatorowie, zarząd miasta, delegacje korpusu oficerskiego, policji państwowej, delegacje organizacji i stowarzyszeń. Wzdłuż ul. Belwederskiej płoną pochodnie. Przed bramą stoi laweta pierwszego dywizjonu artylerji konnej, zaprzężona w 6 koni. W czasie składania trumny na lawetę w ciągu kilkunastu minut panuje śmiertelna cisza. Słychać tylko dalekie dźwięki dzwonów, które odezwały się we wszystkich świątyniach i przerywany głos syren fabrycznych. Wojsko przez cały czas prezentuje broń. Generalicja i oficerowie stoją na baczność, salutując. Przed lawetą stoją oddziały wojskowe. W chwili ruszenia konduktu odzywa się werbel bębnowy. Kondukt ruszył do katedry św. Jana. Po

obu stronach konduktu oficerowie w liczbę kilku tysięcy utworzyli szpaler. Na chodnikach ulic zebrały się tysiączne tłumy publiczności, która w głębokiej ciszy składała hołd zmarłemu Marszałkowi. Wzdłuż całej trasy pochodu w oknach mieszkań pogaszono światła, płoną tylko latarnie okryte krepą. Światła reklam pogasły. Słychać dzwony, bijące w kościołach stolicy. Około godz. 22,30 rozległ się dzwon w katedrze św. Jana. Do katedry zbliża się kondukt. Wojsko ustawia się frontem do kościoła, wzdłuż ul. Ś-to Jankowej. W chwili przybycia trumny przed katedrą wojsko prezentuje broń, sztandary pułkowe pochylają się. Do lawety zbliża się generalicja, podejmuje trumnę i wnosi ją do katedry. Po ustawieniu trumny na katafalku zostaje zaciągnięta warta honorowa, którą pełnią generałowie i wyżsi oficerowie.

Program uroczystości żałobnych w Warszawie

WARSZAWA (Pat). Program uroczystości żałobnych jest następujący: Trumna pozostanie w katedrze św. Jana do piątku, 17. V. W ciągu tego czasu wartę przy trumnie pełnić będą generałowie, oficerowie i podoficerowie. W piątek o godz. 10 rano odprawiona będzie uroczysta msza żałobna, którą celebrować będzie ksiądz kardynał Kakowski w asyście duchowieństwa. Przed nabożeństwem w katedrze o godz. 8-ej we wszystkich kościołach i świątyniach wszystkich wyznań odbędzie się nabożeństwa żałobne. Po nabożeństwie, około godz. 11,30 trumna ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego wyniesiona będzie z katedry i ustawiona na lawecie. Na czele konduktu żałobnego kroczyć będą oddziały wojskowe pod dowództwem generała Orlicz-Dreszera. W konduktie wezmą udział wszystkie sztandary pułkowe. Za lawetą niesione będą wieniec Prezydenta Rzeczypospolitej, szefów państw obcych, rządu, sejmu i senatu, wojska oraz wszystkie ordery. Za krzyżem postępować będzie duchowieństwo. Kondukt poprowadzi go ks. biskup polowy Gawlina. Za duchowieństwem, na lawecie, zaprzężonej w 6 koni, wśród ruchomego szpaleru oficerów, niesiona będzie trumna. Za trumną postępować będzie najbliższa rodzina Marszałka, Prezydent Rzeczypospolitej, przybyli na pogrzeb nadzwyczajni delegaci szefów państw obcych, prezes rady ministrów, marszałkowie sejmu i senatu, generalny inspektor sił zbrojnych itd.

w Krakowie

WARSZAWA (Pat). Dziś odbyło się posiedzenie komitetu obchodu żałobnego, na którym ustalono program uroczystości pogrzebowych. Uroczystościami z ramienia rządu kierować będzie generał Dreszer. W ogólnych zarysach program uroczystości w Krakowie jest następujący: O godz. 7-ej rano w sobotę, 18. V., na dworzec krakowski zajdzie pociąg ze śmiertelnymi szczątkami Marszałka Piłsudskiego. O godz. 8-ej rano na peronie dworca głównego zbiorą się najwyżsi dostojnicy państwa, Prezydent Rzeczypospolitej, rodzina Marszałka Piłsudskiego, rząd, szefowie państw zagranicznych itd. Z dworca głównego przez jedno z wyjść zniesione będą zwłoki Marszałka na lawetę armatnią. Utworzony pochód żałobny skieruje się ulicą Basztową, przez pl. Szczepański, do koła rynku Głównego, ul. Wisłańską i Straszewskiego do Wawelu. U stop Wawelu laweta zatrzyma się, a trumnę ze zwłokami przeniosą na barkach generałowie na katafalk w katedrze. O godz. 18-ej Wawel zostanie zamknięty, a o godz. 19-ej odbędzie się zniesienie zwłok do podziemi Wawelu. W tej uroczystości wezmą udział tylko Prezydent Rzeczypospolitej, rodzina Marszałka, rząd i przedstawiciele państw obcych. W momencie składania zwłok danych będzie nad Wisłą 101 strzałów armatnich i zabrzmią dzwony kościołów krakowskich z dzwonem Zygmunt. Równocześnie dzwonom krakowskim wtórować będą dzwony całej Rzeczypospolitej. Wzdłuż trasy ustawione będą megafony, przez które będzie publiczność informowana.

Przewidywany przyjazd 200 tys. osób do Krakowa

KRAKÓW (Pat). Do sekcji kwaterynkowej komitetu uroczystości pogrzebowych w Krakowie napływają masowe zgłoszenia z całej Rzeczypospolitej i z zagranicy. Dotychczas wpłynęły zgłoszenia 10.000 Polaków z zagranicy, 20.000 ze Śląska,

1.000 z Łodzi, 1.000 z Poznania. Ogółem zgłoszono do południa dnia dzisiejszego z dalszych stron Polski i zagranicy ponad 50.000 osób. Przewidywany jest udział co najmniej 200.000 przyjezdnych.

Kondolencje z zagranicy

KONDOLENCJE Z ZAGRANICY. WARSZAWA (Pat). Minister Beck otrzymał w dalszym ciągu depesze kondolencyjne od ministra spraw zagranicznych Turcji, sekretarza stanu Stanów Zjednoczonych Hull'a i sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola.

WARSZAWA (Pat). W związku ze śmiercią Marszałka Piłsudskiego nadchodzą w dalszym ciągu depesze kondolencyjne. Pod adresem Prezydenta R. P. nadeszły telegramy od prezydenta Austrii Miklasa, cesarza Abisynji, prezydenta rady portu gdańskiego Wolnego Miasta, zakonu Maltańskiego, brytyjskiej federacji Aguda światowego związku żydowskiego w Londynie.

WARSZAWA (Pat). Prezes Rady Ministrów Sławek otrzymał depesze kondolencyjne od min. Rzeszy Goebbelsa.

KALK. (Pat). Wczoraj zjawił się w poselstwie R. P. pierwszy szambelan dworu królewskiego Vzd, który w imieniu króla złożył na ręce posła kondolencje z powodu zgonu Marszałka Piłsudskiego.

W ciągu dnia składały kondolencje liczne osobistości ze świata politycznego, oraz przedstawiciele społeczeństwa egipskiego i kolonii polskiej.

KRÓLEWIEC (Pat). Konsul litewski Budrys złożył 13 b. m. w godzinach popołudniowych na ręce konsula generalnego Rzeczypospolitej Polskiej, Marchlewskiego, z polecenia swego rządu kondolencje z powodu śmierci Marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA (Pat). Na ręce p. ministra spraw zagranicznych nadeszły kondolencje: min. spraw zagranicznych Hondurasu, baron Aloisi — delegat włoski do Ligi Narodów, oraz prezydent żydowskiego kongresu amerykańskiego Wisse.

BERLIN (Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi, iż premier Göring odwiedził wczoraj rano ambasadora R. P. w Berlinie i złożył osobiste kondolencje.

KONDOLENCJE ZAKONU O. O. JEZUITÓW.

CITTA del VATICANO (Pat). Ojciec Ledóchowski, generał zakonu Jezuitów, bawiający obecnie poza Rzymem, przysłał na ręce ambasadora Skrzyńskiego kondolencje, oraz zawiadomił, iż z jego polecenia zakon odprawi 1.000 mszy świętych za duszę s. p. Marszałka Piłsudskiego oraz na intencję Polski.

W Belwederze

WARSZAWA (Pat). Wczoraj wartę honorową w Belwederze pełnił przy katafalku inspektorowie armji. Jako pierwszy wartę objął generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz-Smigiły i gen. Sosnowski, drugą — gen. Osiński i gen. Berbecki, trzecią — gen. Neugebauer i gen. Rummel, następnie inni generałowie.

WARSZAWA (Pat). Dziś o godz. 11-ej rano ks. biskup polowy Gawlina odprawił Mszę świętą w żałobnej kaplicy pałacu Belwederskiego przy katafalku, na którym spoczywa Marszałek Piłsudski. Na nabożeństwie obecna była najbliższa rodzina, rząd z premierem Sławkiem i generalicja.

Na Zamku

WARSZAWA (Pat). Dziś odbyło się w kaplicy Zamkowej o godz. 11-ej nabożeństwo żałobne za spokój duszy Marszałka Piłsudskiego, które odprawił kapłan przyboczny Pana Prezydenta R. P. ks. dziekan Humpala. Na nabożeństwie był obecny Pan Prezydent R. P., pani Mościcka, oraz wszyscy członkowie kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego Pana Prezydenta.

Prezydent Rzplitej odpowiada na kondolencje

WARSZAWA (Pat). Odpowiadając na otrzymane kondolencje Pan Prezydent R. P. wysłał depesze: do Ojca Świętego, króla włoskiego, cesarza Japonji, króla Belgów, kanclerza Hitlera, prezydenta Francji, prezydenta Turcji, prezydenta Austrii i do prezydenta Czechosłowacji.

Minister fiński w Warszawie

WARSZAWA (Pat). W środę popołudniu przybył pociągiem Nord-Expres fiński minister spraw zagranicznych Hackzell w towarzystwie małżonki i szefa biura fińskiego MSZ Wachenvouri.

ROZMOWY LAVALA W MOSKWIE

MOSKWA, 14.5 (PAT.). Dziś w południe Laval odbył przeszło dwugodzinny rozmowę ze Stalinem i Mołotowem w obecności Litwinowa, Potiomkina, Lege- ra i Alphanda. Omawiano sytuację ogól- no - europejską szczególnie, uwzględnia- jąc stosunki sowiecko - francuskie. Bar- dziej szczegółowych wiadomości o tej rozmowie narazie brak. Rozmowa odby- ła się w gabinecie Mołotowa na Kremlu, poczem premier sowiecki wydał śniada- nie na cześć gości francuskich.

PARYŻ, 14.5 (PAT.). Specjalny wy- słannik „Intransigeant” do Moskwy p. Pierre Schacre donosi, że przedmiotem rozmów były sprawy techniczne wpro- wadzenia w życie paktu francusko - so- wieckiego. Rozmowy na ten temat pozo-

stały w sferze ogólników, gdyż p. Laval nie towarzyszą żadni eksperci.

Ponieważ p. Laval ma wziąć udział w pogrzebie marszałka Piłsudskiego, pobyt jego w Moskwie przedłuży się o 24 go- dziny. P. Laval wykorzysta ten czas, pi- sze korespondent, aby omówić z kiero- wnikiem polityki sowieckiej zagadnienia gospodarcze i finansowe, zwłaszcza kwe- stję wzmocnienia eksportu produktów francuskich do Związku, jak również zagadnienie ulepszenia komunikacji ko- lejowej Związku z resztą Europy.

„Le Temps” w artykule wstępnym p. t.: „Mowy moskiewskie i Polska” przepra- wia analizę oświadczeń Litwinowa i Laval'a i raz jeszcze stwierdza, że wizyta francuskiego męża stanu w Polsce po- zwoliła rozproszyć wszystkie nieporozu- mienia pomiędzy Polską a Francją.

MUSSOLINI I GEN. DENAIN

podpisali konwencję lotniczą

RZYM — 14.5 (PAT) — Agencja Ste- fani podaje: Wczoraj wieczorem Musso- lini i francuski minister lotnictwa gen. Denain podpisali w pałacu Weneckim konwencję, dotyczącą linii żegluga po- wietrznej. Konwencja ta zastąpić ma u- kład, zawarty w Turynie 10-go marca 1929. Konwencja potwierdza politykę porozumienia handlowego, prowadzoną przez oba rządy, i ustala ścisłą współ- pracę francuskich i włoskich towarzystw lotniczych. Przewiduje ona poza- tem otwarcie linii Rzym — Paryż, projekt po- łączenia wzajemnego pomiędzy Tunisem a Trypolitaną oraz zaprowadzenie lądo- wania na terytorium włoskim dla samo- lotów linii francuskiej Marsylja — Bey- routh. Wreszcie oba rządy udzielają so- bie koncesji niezbędnych dla ewentual- nej eksploatacji linii Francji — Turyn — Mediolan — Wenecja i spowrotem oraz linii Turyn — Lyon i spowrotem.

Po konferencji bałkańskiej

BUKARESZT, 14.5. (PAT). Komun-ikat, wydany po konferencji porozu- mienia bałkańskiego, podkreśla ko- nieczność „współpracy wszystkich bez wyjątku krajów” w celu zapew- nienia stabilizacji pokoju w Europie, a w szczególności z Małą Ententą. W sprawie układu rzymskiego, porozu- mienie bałkańskie gotowe jest — o ile uwzględnione będą jego słuszne interesy — udzielić swego poparcia temu dziełu przy współpracy ze wszystkimi krajami, wymienionymi w protokole Laval — Mussolini z dnia 7 stycznia. Odnosnie tych inte- resów cztery państwa porozumienia bałkańskiego są solidarne i nieroz- dzielne.

BUKARESZT, 14.5. (PAT). Komun-ikat urzędowy o konferencji poro-

zumienia bałkańskiego głosi, że w dziedzinie ekonomicznej rada poro- zumienia zaaprobowała z zastrzeże- niem ratyfikacji przez odnośne rządy — protokoły i raporty, ustalone przez radę gospodarczą porozumie- nia w Atenach 9 stycznia i w Anka- rze 25 kwietnia. Rada postanowiła wzmocnić wymianę handlową między państwami porozumienia i z państwami innymi oraz rozwinąć środki ko- munikacji. W tym celu rada opraco- wała projekt konwencji pocztowej, który może być niezwłocznie wpro- wadzony w życie, i przyjęła projekt konwencji lotniczej. W sprawie u- tworzenia banku bałkańskiego pro- jekt, złożony przez delegację turecką, przedstawiony został do zbadania bankom emisyjnym.

PRZED STU LATY

„GAZETA WARSZAWSKA”
z dnia 15 maja 1835 r.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. Z powodu zaprowadzić się mającego poboru my- ta drogowego na drodze bitej od War- szawy na Bielany do Kazunia, podaje się do wiadomości publicznej, iż dla dogodności mieszkańców Warszawy pobór ten urządzony został w sposób następujący: 1. Opłata pobierana bę- dzie w dwóch oddziałach, to jest w bli- żkości rogatek marymonckich i w Łomiankach w każdym na mil dwie 2. Jadący z Warszawy na spacer raz tyl- ko przy wyjeździe opłacać mają; po- wracający zaś tego samego dnia za- okazaniem kwitu do opłaty pociągani być już nie mogą. 3. Przez dwa dni Zielonych - Świątek opłata od nikogo pobierana nie będzie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE. Z Paryża. Monitor pisze: Już od kilku lat rząd zajmował się środkami, ku zmniejszeniu liczby podrzutków, która tak znacznie się powiększyła, że nie- zbędnie potrzebne były spieszne i sku- teczne rozporządzenia, tak w interesie obywateli jak zarządu, który niezli- czone ma złąd kłopoty. Dla dopięcia tego celu, dwa środki za szczególnie sto- sowne uznano, to jest przenoszenie dzieci w inne miejsce, nie tam gdzie je podrzucano i zmniejszenie liczby domów przytułku dla takich dzieci. Wprawdzie szlachetna bezwzględna ludzkość zarzuca nam, iż pierwszy z tych środków zaszkodzi zdrowiu dzieci, a nawet często ich śmierci będzie przy- czyną, drugi zaś pomnoży dzieciobój- stwa. Wszelako doświadczenie nauczy- ło, że te obawy są płonne, i że owe środki znacznie zle łagodzą. I tak np. w samym departamencie de Gers, na oznajmienie Prefekta, iż podrzutki bę- dą w inne miejsca przewożone 500 do 600 dzieci zostały przez dzień odebra- ne, którzy lękali się, że ślad ich utracą.

Przy słabym trawieniu, reguluje naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” tak waż- ną obecnie działalność kiszek. 3283

Echa Stawiskjady

PARYŻ, 14.5 (PAT.). Prokuratura przedstawiła akt oskarżenia przeciwko 19 osobom, zamieszkanym w afere Staw- skiego, zarzucając im wszystkim fałszer- stwa i oszustwa. Proces przed sądem przysięgłych rozpocznie się w październiku r. b.

Zamach marsylski na filmie

PARYŻ, 14.5. (PAT). Obrońca te- rorystów chorwackich, oskarżonych o zamordowanie króla Aleksandra i ministra Barthou, uzyskał od władz sądowych w Marsylii zezwolenie na wyświetlenie przy drzwiach zamknię- tych filmu, dotyczącego zamachu marsylskiego. Obrońca pragnął wy- kazać tą drogą, że oskarżony Mio Carli nie brał udziału w zamachu.

Wyświetlenie filmu odbyło się w gmachu sądu marsylskiego. W chwi- li, gdy na ekranie ukazała się scena zamachu, wybuchł ogień i film spłonał. Obecni jednak stwierdzili mieli, że wymieniony wyżej oskarżony i- stotnie nie był widziany w scenie za- machu.

Kronika telegraficzna

— Strajkujący robotnicy fabryki samo- chodów „Chevrolet” w U. S. A., postano- wili przyjąć kompromisową propozycję pra- codawców w sprawie zwiększenia zarob- ków i powrócić do pracy.

— We Włoszech ogłoszono dekret, zaka- zujący wywozu srebra i monet srebrnych. Podróżni, opuszczający Włochy, będą mogli zabrać z sobą nie więcej, niż 50 lirów w monetach srebrnych.

— Agencja Stefani donosi: Mussolini przyjął ambasadora Rzeszy Niemieckiej Ha- sela i konferował z nim o przygotowaniach do konferencji nadnaddunajskiej.

— Na stanowisko prezydenta republiki li- beryjskiej wybrany został ponownie Edwin Barclay.

— W wielu miejscowościach Anglii spadł wczoraj śnieg.

— Szalopin opuścił szpital w Neuilly sur Seine. Jak słychać, choroba nie wpłynęła na głos artysty.

— Sterowiec „Hr. Zeppelin” wystartował do trzeciej podróży do Ameryki Południo- wej.

— Królowa Holandji Wilhelmina wraz z następczynią tronu ks. Julianą przybyły do Brukseli. Król Leopold III-ci i królowa Astrida przyjęli gości w pałacu królewskim. Publiczności witała gości na ulicach owacyj- nie.

— W przeciwieństwie do informacji dziennika „Svenska Dagbladet” syn genera- ła szwedzkiego Virgina oświadcza, iż ojciec jego nie zamierza bynajmniej porzucić sta- nowiska doradcy wojskowego cesarza Abi- synji.

— Dwaj oficerowie armii japońskiej będą przydzieleni do armii sowieckiej w czerwcu w charakterze tłumaczy. W tym samym czasie oficerowie sowieccy będą przydzie- leni do armii japońskiej.

Zdąleka przyjeżdżają do MŁODKOWSKIEGO pl. 3-ch Krzyży 18, bo kapelusze są twardze, tanie i trwałe. 611

Zatarg abisyńsko-włoski

RZYM, 14.5 (PAT). Zaprzeczono tu urzędowo i jaknajbardziej stanowczo wszelkim pogłoskom o rzekomej demar- che francusko - brytyjskiej w Rzymie w sprawie abisyńskiej.

RZYM, 14.5 (PAT). Rząd włoski za- wiadomił Abisynję, iż wyznaczył dwóch członków do komisji pojednawczej, prze- widzianej w traktacie włosko - abisyn- skim.

BERN, 14.5 (PAT). Szwajcarska A- gencja Telegraficzna donosi, że rząd wo- lski uczynił wobec rady federacji szwa- jcarskiej demarche z powodu dostaw bro- ni dla Abisynji. Agencja Szwajcarska wyjaśnia, że Abisynja istotnie zamówiła 2 samoloty w Szwajcarii, ale nie są to sa- moloty wojskowe.

LISTY Z CZECHOSŁOWACJI

NOWE UGRUPOWANIA POLITYCZNE. — NASTROJE WŚRÓD NIEMCÓW CZECHOSŁOWACKICH. — METEOR, CZY GWIAZDA? — W OBLCZU ROZSTRZYGAJĄCEJ CHWILI.

(Od własnego korespondenta)

Praga, 12 maja.

W przypadających za tydzień wy- borach do parlamentu weźmie udział kilkanaście stronnictw. Z pośród u- grupowań politycznych, istniejących dotychczas, zgłosili listy agrariusze (od r. 1922 mają 46 miejsc w Izbie), socjal - demokraci (39 m.), narodowo- socjaliści Kłofacza (32 m.), komuniści (30 m.), ludowcy katolicy (25 m.), socjal-demokraci niemieccy (21 m.), ludowcy słowaccy ks. Hlinki (20 m.), agrariusze niemieccy (16 m.), niemie- cy chrześcijańsko - społeczni (11 m.), czechosłowacka partia drobnych przemysłowców i handlowców, oraz blok mniejszościowy ukraińsko - węgiersko - niemiecki, utworzony z kilku drobnych partijek.

Jako stronnictwa nowe wystąpiły na arenę: „Partia Niemców sudec- kich” (a dla Rusi Podkarpackiej — „Partia Niemców karpaccich”) Hen- lein’a, grupa faszystowska R. Gajdy, „Zjednoczenie narodowe urzędni- ków”, „Partia dłużników wszystkich stanów”, mająca charakter gospodar- czy, tudzież „Zjednoczenie narodo- we”, powstałe z połączenia się naro- dowych demokratów d-ra Kramarza (15 posłów) z grupką red. Jerzego Strzibrnego (3 posłów). Do „Zjedno- czenia” Kramarza przynależał blok partijek ruskich.

Prasa codzienna rozbrzmiewa od- głosami namiętnych polemik. W ich ogniu każdy z leader’ów odbiera swo- ją czastkę. Z najgwałtowniejszymi atakami, jednak lwiej części pism spotyka się Konrad Henlein. Przy- wódcy temu trzeba poświęcić dłuższą chwilę uwagi.

Po powstaniu w r. 1918 niepodle- głego państwa czechosłowackiego żyjąca w niem trzymilionowa masa Niemców ustosunkowała się doń z początku niezbyt przyjaźnie. Z bie- giem lat nastroje się zmieniły. Po- ważne partie niemieckie (socjal - de- mokraci, agrariusze) wstąpiły do blo- ku koalicji rządowej i wysyłały swych członków do gabinetów. Stan rzeczy uległ jednak gruntownym przeobra- żeniom po przewrocie hitlerowskim w Rzeszy, który wśród Niemców cze- chosłowackich odbił się silnym echem i wywołał gwałtowny wzrost nacjo- nalizmu. Wtedy to właśnie ukazał się na widowni publicznej po raz pierw- szy b. nauczyciel gimnastyki Henlein i dowiódł, że jest zdolnym i dobrym graczem. Opanował on w lot sytuację, wyzyskał kryzys, panujący w prze- myśle, pociągnął za sobą młodzież wiejską, elementy, hołdujące ideologii narodowo - socjalistycznej, wypływa- jącej wprost z ducha III-ej Rzeszy, oraz nacjonalistów. Stworzył ruch, noszący miano „Frontu ojczyzniane- go Niemców sudeckich”.

Dzisiaj ciąży ku niemu sympatjami także niemieccy chrześcijańsko - spo- łeczni i agrariusze. Przeciwnikami Henleina w obozie niemieckim są już tylko socjal-demokraci i komuniści. Zwalczają go nieubłaganie, a on im odpłaca tą samą monetą, zarówno na wiecach, jak i w swej „Rundschau”, wychodzącej w Asz pod redakcją pp. Ruemler’a i Brand’a. Przywódca „Heimatfrontu” jest roztropny. Po- nieważ zanościł się na likwidację ce- go ruchu, zapewnił wielokrotnie cze- chosłowackie sfery oficjalne o swej lojalności wobec państwa. Występu- jąc publicznie, stosuje metodę niedo- mówień. Najulubieńszymi hasłami Henlein’a i jego współpracowników są zdania w rodzaju: „Przyjdzie dzień”... lub: „Przyjdzie godzina”...

Listę Henlein’a dopuszczono do wyborów. Musiał on jedynie, zgodnie z przepisami konstytucji, nie uznaje- cej „frontów”, lecz partje, zmienić szyld i przemianować „Heimatfront” na „Partię Niemców sudeckich”. To- lerancja wzmogła tupet działaczy z pod jej znaku. Jak doniosło „Narod- ne Osobození”, na wielkim zgroma- dzeniu przedwyborczym w Dieczynie p. H. Neuirth wołał: — „Jeśli Cze- sie będą chcieli współpracować z nami — to dobrze; w razie przeciwnym na- tkną się na naszą żelazną pięść!” Sam zaś Henlein dorzucił w chwilę póź- niej: — Idei nie można zdusić chle- bem więziennym i kulami. Idea Fron- tu ojczyznianego jest niezniszczalna, a zwycięstwo nasze — niezawodne!

Koła urzędowe i opinii publicznej nie dowierzają Henleinowi. B legio- niści czescy wystąpili przeciwko niemu w odezwie wyborczej. Półoficjal- na „Prager Presse” zamieściła w num. 126 artykuł wstępny, zaopatrzony w ironiczny nagłówek: „Przyjdzie dzień”...; autor nazywa Henlein’a wprost szkodnikiem interesów nie- mieckich i dodaje, że działacz ten, u- prawiając swą agitację polityczną, za- pomniał o państwie, które sprawuje opiekę nad mniejszościami. „Jego głosy i miejsca w parlamencie będą pustymi głosami i miejscami. Będą należały do opozycji, która wcale nie- ma programu. Przyjdzie dzień, w któ- rym Konrad Henlein zacznie może pro- gramu szukać, ale już będzie zapóź- no! Przyjdzie dzień, że wyborcy jego pożałują, iż oddali nań swe głosy”, kończy „Prager Presse”.

Nawet bezpartyjne „Lidowe Nowi- ny” uderzają w podobny ton, pisząc (nr. 237): „Jednym z najbardziej u- derzających objawów ruchu Henlein’a jest to, że tak mało mówi o swych ce- lach. Już oddawna wywołuje wśród Niemców czechosłowackich niebywałe poruszenie. skupia na sobie uwagę ca-

łej opinii, wzbudza entuzjazm i niena- wiść, a nie zdołaliśmy się jeszcze do- wiedzieć, na czym właśnie polega je- go program, do jakich konkretnych ce- lów dąży, co chce dla Niemców w Cze- chosłowacji uzyskać. Niemcy sudeccy stoją przed decydującym rozstrzygnię- ciem: czy skłonić się na stronę tysiąc- letniej cywilizacji ludzkiej, czy na strony ciemnych mocy. Niechaj zważy, że ideologia pangermańska stoi sama jedna przeciwko całemu ucywilizowa- nemu światu”.

Przed sześciu laty Niemcy zdobyli w parlamencie z górą sześćdziesiąt fote- li. Henlein i jego zwolennicy mają na- dzieję, że w wyborach tegorocznych zdołają zagarnąć około połowy tych miejsc. Gdyby niedziela najbliższa po- twierdziła te „pobożne życzenia”, sta- łoby się to kosztem socjal-demokratów i agrariuszów niemieckich, należących do koalicji rządzącej i niemieckich chrześcijańsko - społecznych, którzy uprawiają opozycję. Przywódcy tych stronnictw, dr. Ludwik Czech, prof. dr. Franciszek Spina i dr. Robert Mayr - Harting musieliby patrzeć na uszczuplenie się, lub rozsypkę swych szeregów. Odczekajmy jednak 19 maja i jego wyników.

W. MADEJSKI.

400 robotników utonęło w kopalni

TSING - TAN — 14.5 (PAT) — W je- dnej z kopalń pod Szeszuem wydarzyła się wczoraj straszna katastrofa. Woda zaala kopalnię, wskutek czego utonęło 400 robotników chińskich i jeden in- żynier japoński. Akcję ratunkową musiano przerwać po 40 minutach, ponieważ wskutek krótkiego spiecia ustawa pra- ca pomp. Kopalnia była własnością towa- rzystwa chińskiego - japońskiego.

Zajęcia studenckie w Bukareszcie

BUKARESZT, 14.5 (PAT). Naskutek zajść na wydziale medycznym uniwersy- tetu tutejszego, rada wydziału postano- wiła zawiesić wykłady aż do końca roku akademickiego. Egzaminu na tym wydzia- le również nie odbędą się.

Autonomia Wysp Filipińskich

MANILA — 14.5 (PAT) — Zgromadze- nie przedstawicieli wysp filipińskich większością 50 przeciw 1 ratyfikowało u- stawę o autonomii wysp. Pomimo przy- gotowań żywiołów radykalnych nie dosz- ło do żadnych manifestacji przeciw u- stawie.

i postanowiono współpracę techniczną lotnictwa francuskiego i włoskiego, jak również ewentualne zarządzenia w celu zapewnienia tej współpracy. Rozmowy te odbyły się w atmosferze jaknajpełniej- szej serdeczności, stwierdzając raz jesz- cze w dziedzinie lotnictwa przyjaźń, łą- czącą oba narody.

TAJEMNICZY WYPADEK

plk. Lawrence’a

LONDYN, 14.5. — PAT. Agencja Reu- tera donosi: Lawrence odgrywając dużą rolę w Arabii w czasie wielkiej wojny, u- legł dziś około Dorchester katastrofie. La- wrence, jadąc na motocyklu, zderzył się z rowerzystą. Lawrence jest ciężko ranny.

LONDYN, 14.5. — PAT. — Sławny pułkownik Lawrence, który uległ wczoraj wypadkowi motocyklowemu, walczy

ze śmiercią. Lawrence, który zmienił był swe nazwisko na Shaw, liczy lat 47. Był on początkowo badaczem wykopalisk hi- storycznych, dokonywanych przez mu- zeum brytyjskie nad rzeką Eufratem. W okresie wojennym pułkownik Lawrence przydzielony był do sztabu brytyjskiego w Hedżasie i odegrał wybitną rolę, gdy, wykonywując zlecenia brytyjskiego „In- telligence Service” przeprowadził zjedno- czenie szefów arabskich, na których czele w przebraniu beduina wkroczył do Da- maszku. Lawrence był następnie doradcą rządu brytyjskiego w sprawach Bliskiego Wschodu.

Przed 10 laty Lawrence wycofał się ze służby w „Intelligence Service” i pod nazwiskiem Shaw wstąpił do wojsk lotni- czych, przechodząc wyszkolenie pilota i mechanika. L awrence co Shaw stale odma- wiał wszelkich awansów i przed kilku ty- godniami wycofał się również ze służby wojskowej przechodząc na emeryturę.

Obecnie zajmował się właśnie urząda- niem swego domu, gdy spotkał go wypa- dek. Okoliczności tego wypadku przed- stawiają się nieco tajemniczo. W szpitalu, gdzie umieszczono Lawrence’a niko- go do niego nie dopuszczają, co nawet wywołuje pogłoski, że wypadek ten nie był przy- padkowy.

Potępienie protokółów „mędrców Sjonu”

BERN, 14.5. — PAT. — Dziś popo- łudniu zapadł wyrok w procesie o pro- tokół „Mędrców Sjonu”. Sąd orzekł, że protokoły te stanowią literaturę niemoralną, gdyż pobudzają nienawiść jednych grup ludności przeciwko dru- gim. Główny oskarżony skazany zo- stał na grzywnę w wysokości 50 fran- ków oraz zwrot części kosztów sąd- owych. Drugi oskarżony skazany jest na grzywnę w wysokości 20 franków oraz zwrot części kosztów sądowych. Dwaj pozostali oskarżeni zostali unie- winnieni. Skazani wniesli apelację.

Dzień imienin Ojca Św.

MIASTO WATYKAŃSKIE — 14.5 (KAP) — Wczorajsza uroczystość swych imienin Ojciec św. obchodził zupełnie prywatnie. W przeddzień tej uroczysto- ści składali Papieżowi życzenia wszyscy kardynałowie Kurjacji z dziekanem kar- dynałem Granito na czele. Audjencia, która odbyła się w bibliotece prywatnej Papieża, miała charakter ściśle prywat- ny. Adres hołdowniczy z życzeniami od- czytał kardynał Granito. Dziękując za nie Ojciec św. z serca wszystkim bło- sławił.

Lotnictwo brytańskie

LONDYN, 14.5 (PAT). Członkowie komisji lotniczej Izby Gmin, należący do konserwatystów, udali się do Mac Dona- ldek, Baldwina i Sassona i zapewnili ich, jak donosi agencja Reutera, że większość Izby Gmin poprze wszelkie wnioski rzą- du, mające na celu wzmocnienie sił lotni- czych w Wielkiej Brytanji.

Srebro włoskie

LONDYN — 14.5 (PAT) — Agencja Reutera donosi z Rzymu, że zakaz wy- wozu srebra z Włoch został wywołany przez znaczne zapotrzebowanie srebra dla kolonii włoskich.

FRANCJA I WŁOCHY

Agencja Stefania donosi, że 13 b. m. Mussolini i francuski minister lotnictwa gen. Denain podpisali w Rzymie konwencję o ścisłej współpracy francuskich i włoskich towarzystw lotniczych.

Ponadto gen. Denain i włoski podsekretarz stanu w ministerstwie lotnictwa gen. Valle odbyli szereg rozmów na temat ogólnej konwencji o wzajemnej pomocy lotniczej. Rozmowy te, według relacji agencji odbyły się w bardzo serdecznej atmosferze i potwierdziły raz jeszcze przyjaźń łączącą oba narody.

Ten nowy krok na drodze do zaciśnięcia węzła zbliżenia francusko-włoskiego wszyscy przyjaciele Francji i Włoch muszą powitać z dużym zadowoleniem. Długotrwały antagonizm pomiędzy temi dwoma państwami nie tylko osłabiał ich wzajemną pozycję, ale pośrednio wzmocniał stanowisko Rzeszy Niemieckiej.

Polityka niemiecka w ciągu wielu lat umiała zresztą wyzyskiwać ten stały antagonizm i niejednokrotnie wyciągała z niego sporo korzyści. Był on jednym z atutów w grze prowadzonej przez dyplomację niemiecką o wyzwolenie się z pod klauzul traktatu wersalskiego. Dlatego też wszyscy, których niepokoił nagły wzrost potęgi niemieckiej i którzy przewidywali następstwa wynikające z odbudowania mocnego stanowiska Niemiec w polityce europejskiej, powitali z zadowoleniem zbliżenie włosko-francuskie. Doszło ono do skutku pomimo bardzo wielu trudności, trudności nie urojonych, ale wynikających z ważnych względów natury zarówno zewnętrznej jak i wewnętrznej. Zważywszy te przeszkody i trudności należy stwierdzić, że porozumienie francusko-włoskie świadczy nie tylko o trzeźwości i rozumie stanu twórców tej polityki, ale i o poważnej zmianie jaka w międzyczasie zaszła w układzie sił na zachodzie i w środkowej Europie.

Ta zmiana okazała się zjawiskiem donioslejszym dla polityki obu krajów, niż sprawy stanowiące dotychczas przyczynę i powód obopólnego antagonizmu.

Polityka porozumienia, zapoczątkowana zaledwie przed kilku miesiącami wymaga ze strony obu rządów troskliwej opieki i pogłębienia. Dyplomacja francuska zrobiła w tym kierunku sporo wysiłków zarówno z okazji zatargu włoskiego z Abisynją, jak i przy sposobności regulowania kwestji nadduńskiej. W opinii włoskiej również daje się zauważyć coraz większe zrozumienie stanowiska francuskiego i zwiększone zainteresowanie losami francuskiej polityki. I tak ostatnio negocjacje francusko-sowieckie wywoływały na łamach prasy włoskiej wiele komentarzy, świadczących o żywym zajęciu się kwestją francuskiej polityki we wschodniej Europie.

W związku z tem coraz częściej wysuwa się zagadnienie roli Polski, przyczem zainteresowanie tą kwestją nieogranicza się tylko do publicystycznych rozważań. Kto uważnie śledził politykę włoską w ostatnim okresie czasu, ten musiał zaobserwować parokrotnie próby dyplomacji włoskiej zmierzające niejako do pośrednictwa pomiędzy Polską a Francją w sprawach, które je różniły.

Te dyskretnie przyjazne nastawienia wskazują, że polityka włoska ze swego punktu widzenia docenia znaczenie przymierza polsko-francuskiego. Jest to zrozumiałe, jeśli się zważy, że wobec zamiarów niemieckich na Austrię i wobec porozumienia z Francją, Włochy coraz bardziej zbliżają się do zagadnień środkowo i wschodnio-europejskich, które z dnia na dzień stają się dla nich niemal bezpośrednimi kwestjami ich polityki mocarstwowej.

Ta zmiana charakteru polityki włoskiej posiada dla nas duże znaczenie. Zastąpienie antagonizmu włosko-francuskiego przez politykę porozumienia oraz następstwa jakie z tego wynikają są z punktu widzenia naszych interesów narodowych zjawiskiem bardzo pomyślnym.

ROLNICTWO ŻYDOWSKIE NA POLESIU

W związku z przesileniem gospodarczym oraz żydowską polityką nacjonalistyczną, sprawa skierowania żydów do rolnictwa staje się coraz bardziej aktualną. W pierwszym rządzie żydzi mają zamiar wykorzystać zmeliorowane Polesie. Stworzenie obszaru entnograficznie żydowskiego, położonego centralnie w stosunku do ziem Polski, Białej Rusi i Ukrainy oraz zetknięcie się z republiką żydowską, powołaną do życia przez władze Z. S. R. R. na ziemiach białoruskich, jest ich wytyczną na przyszłość. Obsadzenie drogi wodnej Bałtyk — Czarne Morze i ciągnięcie żydów z handlu i tranzytu na tej linii jest jednym z tych bodźców, który także żydom Polesie kolonizować.

Jak wielką wagę przywiązują organizacje żydowskie do osiedlania żydów na roli, świadczy mowa, wygłoszona w Pradze w 1869 r. nad zwłokami rabina Symeona ben Jehudy przez rabina Reichhorna, który między innymi mówi: „posiadłość ziemi zawsze tworzyła wpływy i władzę. W imię sprawiedliwości społecznej i równości będziemy dzielić wielki majątek. Część ziemi damy chłopom, którzy tak tego pragną, a którzy niedługo będą zadłużeni przez wyzysk. Nasze kapitały zrobimy z panami. My staniemy się teraz wielkimi posiadaczami, a posiadanie tej ziemi zapewni nam władzę”.

Popiera również tę ideę żydowski związek powszechny w Paryżu (Alliance Israélite Universelle). W swej odezwie, wydanej w 1898 r. do braci żydów małopolskich, nawołuje on do usuwania Polaków ze wszystkich ważniejszych stanowisk, skupienia w swym ręku nici władzy społecznej i wykupywania ziemi. W myśl tych wytycznych socjalista małopolski, żyd Wł. Gumpłowicz przygotowuje nawet projekt reformy rolnej dla Małopolski.

W chwili obecnej w pismach żydowskich pojawiają się coraz częściej artykuły, nawołujące do wykorzystania ciężkiej sytuacji rolników i wykupywania za bezcen gospodarstw rolnych wraz z inwentarzami. Organizacje żydowskie opracowały projekt przesiedlenia na rolę 200.000 rodzin żydowskich. Sprawa ta była poważnie omawiana w styczniu 1932 r. na zebraniu, na którym do komisji kolonizacyjnej wybrano żyda-ziemianina Izaaka Engelmana, wiceprezesa żydowskiego t-wa rolników i ogrodników Sitrojtę, oraz senatora-żyda Mendelsohna. Dla przeprowadzenia

kolonizacji żydowskiej uchwalono założyć żydowski bank rolny.

Realizacja planów żydowskich — zawładnięcia ziemią — daje się zauważyć we wszystkich województwach, szczególnie zaś na Polesiu. W woj. poleskim od 1921 r. do 1-go stycznia 1935 r. przeszło w ręce żydów-obszarników ponad 200.000 hektarów. Cyfra ta, dzięki nadmiernemu obciążeniu rolnictwa i niskim cenom na artykuły rolnicze, a wskutek tego częstym licytaczom, niewątpliwie w szybkim tempie będzie wzrastała. Poza tem sporo majątków zadłużonych żydzi dzierżawią. Bywają wypadki, że żyd — dzierżawca nie płaci tenuty w czas, by właściciel nie miał czym zapłacić rat bankowych. Majątek zostaje wtedy wystawiony na licytację, a spółki żydowskie starają się nabyć go po najniższych cenach.

Oprócz żydów obszarników mamy na Polesiu żydów-kolonistów. Są to żydzi osadzeni na roli przez rząd rosyjski w pierwszej połowie XIX w. — mianowicie do 1859 r. Z tego okresu pozostało na terenie woj. poleskiego 10 osiedli, składających się z 227 gospodarstw, obejmujących 2591 ha ziemi. Najważniejszym czynnikiem rozwijającym w żydach zamiłowanie do pracy na roli był ukaz Mikołaja I z 1835 roku. Na mocy tego aktu żydzi przesiedleni na rolę byli zwolnieni na przeciąg 25 — 50 lat od służby wojskowej, na 25 lat od podatków oraz umarzono im poprzednie zaległości podatkowe. W 1874 r. cofnięto powyższe ulgi. Wówczas rozpoczęła się ucieczka żydów ze wsi do miast z powrotem. Niektórzy jednak pozostali. Najwięcej osiedli pozostało w pow. prużańskim, mianowicie: Konstantynowo, Pawłowo, Lubicze, Siemieniec. Brzeski powiat posiada tylko trzy osiedla: Abramowo, Sasowo i Zamosty. Drohicki powiat dwa osiedla: Jakowlewo i Siemianowice. Piński zaś powiat tylko 1 osiedle Iwaniki. Gospodarka rolna żydów — osadników marnie jest prowadzona. Żydzi w większości wypadków wydzielali swe grunty miejscowym włościanom, a sami zajmowali się handlem. Najlepiej stosunkowo rozwijała się osada Iwaniki, położona tuż koło Pińska. Służy ona pińskim żydom jako miejscowość letniskowa.

Gospodarka żydowska więcej zwraca uwagę na hodowlę bydła, mleczarstwo i serowarstwo. W ostatnich zaś czasach pod wpływem organizacji żydowskich I. C. A. i „O. R. T.” zaczęto zajmować się pszczelnictwem i sa-

downictwem. To ostatnie, ze względu na dawanie dochodu po kilku latach dopiero, rozwija się powoli. O wiele chętniej zajmują się żydzi warzywnictwem, które rozwija się na peryferiach 4-ch miast woj. poleskiego — Brześcia, Antopola, Pińska i Wysokiego - Litewskiego. Warzywnictwem zajmuje się 182 rodziny żydowskie na 125 na własnej ziemi i 612 ha dzierżawionej. Uprawiają przeważnie cebulę i ogórki. W 1930 r. wyprodukowali 59.000 beczek kiszonych ogórków (pojemność rynku wewnętrznego około 100.000 beczek), które wysłano na Śląsk i do Gdańska. Obecnie poza ogórkami i cebulą produkują kalafiori, pomidory i kapustę.

Żydzi, pracujący na roli, korzystają z pomocy fachowej i opieki, udzielanej przez T-wo kolonizacyjne żydowskie I. C. A. i „ORT”. T-wem I. C. A. kieruje dyrektor Golde, a B. Dobrzyński i S. Lande są jego współpracownikami. Na terenie Polesia T-wo „ORT” pierwsze zaczęło organizować żydów rolników i ogrodników w spółdzielni. Pierwsza spółdzielnia ogrodnicza powstała w Brześciu n/B w 1924 r. W 1927 r. T-wo I. C. A. przystąpiło również do organizowania spółdzielni rolniczych i ogrodniczych. Wszystkie spółdzielnie należą do „Związku Żydowskich Tow. Spółdzielczych” i są finansowane przez „Bank dla spółdzielni”, który koncentruje wszystkie kapitały, przeznaczone na kredyty spółdzielcze żydowskie w Polsce. Spółdzielnie żydowskie dzieli się na trzy zasadnicze typy spółdzielni: 1) spółdzielnie ogrodniczo-rolnicze, 2) spółdzielnie ogólnorolnicze, spełniające czynności kredytowe, handlowe i przetwórcze oraz 3) spółdzielnie mleczarskie. Kasy bezprocentowe w tych poczynaniach żydowskich odgrywają również poważną rolę.

Widzimy więc, że tak zwany ruch terytorjalistyczny rozwija się na Polesiu, jak zresztą w całej Polsce, planowo. Czasopismo żydowskie pod tytułem „Wolna Ziemia”, wydawane przez T-wo kolonizacyjne żydowskie I. C. A. w języku polskim, mówi o tem zupełnie wyraźnie. Świadczą również o tem wypowiedziane w tej sprawie słowa p. Williama Zukermana, który zapewnia, że „w najbliższej przyszłości wszyscy się przekonają, iż sprawa drugiego oprócz Palestyny ośrodka imigracji żydowskiej nie jest utopią”.

ZYGMUNT CZERWIJOWSKI

PRZEGLĄD PRASY

O 440 LICYTACJACH

W związku z wystawieniem na licytację przez Wileński Bank Ziemski 440 polskich majątków ziemskich na kresach o łącznej powierzchni 412 tysięcy hektarów ziemi, pisze krakowski „Głos Narodu”:

„Położenie ziemianstwa na kresach jest już tego rodzaju, że o uratowaniu wszystkich obszarów dworskich nie może być mowy. Wiele z nich musi zniknąć i na to niema rady. Ale mimo to, można i trzeba je ratować dla polskości przez osiedlanie na nich osadników polskich, kierowanych tam z powiatów przeludnionych, duszących się od nadmiaru bezrolnych i małorolnych.

Nie naszą jest rzeczą dawać wskazówki, jak to się powinno odbywać. Chodzi nam o zasadniczą wytyczną polityki rządu w stosunku do kresów wschodnich. Tyle się deklamuje o mocarstwowości, a tak wygląda jakgdyby nie miało się rozumienia dla tej prostej i elementarnej prawdy, że nie jakaś tam mocarstwowość, w której to pojęcie każdy kładzie taką treść, która mu jest wygodna, ale zwykła siła państwa zależy przede wszystkim od tego, czy polskość zdoła się umocnić i utrwalić na kresach narażonych najbardziej z natury rzeczy na ekspansję naszych sąsiadów z zachodu i ze wschodu”.

W związku z temi licytacjami donosi „I. K. C.”, że do licytacji tych stają przedewszystkiem żydzi, pozątem Litwini, którzy zebrali w tym celu specjalny fundusz w wysokości 8 milionów złotych, a wreszcie, zwłaszcza w województwie wołyńskim, „Ukraincy”.

„CZAS” — I POEZJA

Konserwatywny „Czas” urządził ankietę poetycką na temat: „Wpływ epoki i środowiska na indywidualność”.

„W dzisiejszym numerze ogłaszamy odpowiedzi dwóch znakomych poetów: Bolesława Leśmiana i Juliana Tuwima.

W piątek ukażą się kolejno odpowiedzi dwóch innych wybitnych przedstawicieli naszej poezji — Józefa Witlina i Kazimierza Wierzyńskiego.”

Na czterech uczestników ankiety — trzech żydów. Dla „Czasu” są oni po prostu — „przedstawicielami naszej poezji”.

Rozmowy z pp. Leśmianem i Tuwimem przeprowadziła p. Irena Kellman. P. Leśmian nie wspomina ani jednym słowem, że „środowisko”, z którego pochodzi, jest środowiskiem żydowskim.

P. Tuwim wspomina o swem pochodzeniu żydowskim tylko raz jeden (mimo, że wywiad jest dość obszerny) i tylko ubocznie:

„A teraz środowisko. Skromne łódzkie środowisko urzędnicze. Ojciec — urzędnik. Cichy, skromny, bezpretensjonalny... Środowisko więc tolerancyjne i postępowe. W domu nie było t. zw. tradycji żydowskiej, ani nic w tym rodzaju. Rosłem wolny i nieskrępowany pod żadnym względem.”

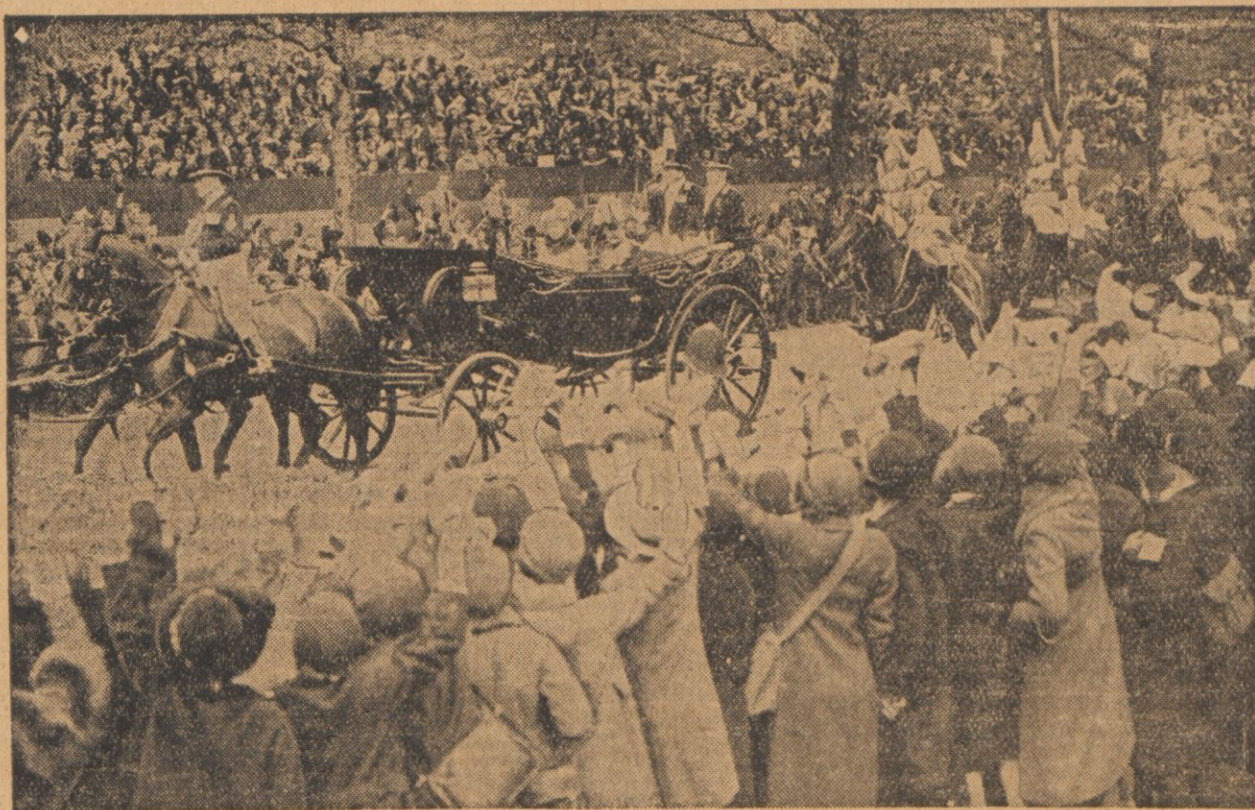
A pozątem — tylko polszczyzna i polszczyzna.

„Obecnie pochłonięty jestem nad staropolszczyzną, słownictwem i t. d. Rozczytuje się w poetach 16-go i 17-go w. rozmiłowany jestem w tych sprawach, tkwię w nich.”

„Czas” zupełnie nie odczuwa, jak dalece ta polskość żydowskich piszących po polsku poetów jest sztucznie wypracowana i nie wypływająca z narodowego instynktu i samorodnych uczuć.

Przy artretyzmie — sleroizie

sok czasunku f. f. Apteki Mazowieckiej, Warszawa, Mazowiecka 10. Prospektv bezpłatnie. 7227

Tłumy dzieci wiwatują na cześć angielskiej pary królewskiej. (Z uroczystości jubileuszowych)

Międzynarodowa stabilizacja walut

ST. ZJEDNOCZONE W YRAŻAJĄ ZGODĘ

W ogłoszonym przez radio przemówieniu sekretarz skarbu Morgenthau oświadczył, że rząd amerykański nigdy nie przeciwstawiał się stabilizacji międzynarodowej walut, lecz „zanim weźmiemy na siebie jakiekolwiek zobowiązanie, musimy być pewni, że nie tracimy tych korzyści, jakie dotychczas osiągnęliśmy”. W dalszym ciągu Morgenthau oświadczył: „Jeżeliśmy wzięli sami jedni inicjatywę stabilizacji, zostalibyśmy po-

nownie odrzuceni tam, gdzie byliśmy w 1932 r. i dalibyśmy możność innym skorzystania naszym kosztem. Będąc dalecy od rozpoczynania wyścigu dewaluacyjnego, ofiarujemy innym na rodem dewizę bardzo mocną; normalna tendencja reszty świata może więc być zupełnie dobrze stopniowo zbliżanie się do faktycznej stabilizacji. Jeżeli stabilizacja de facto zostanie zrealizowana — ostatni krok będzie mógł być uczyniony stosunkowo łatwo. Taki powinien być normalny bieg wypadków, chyba, że ktoś celowo będzie stawiał przeszkodę”. W dalszym ciągu Morgenthau usprawiedliwiał politykę rządu amerykańskiego gromadzenia zapasów złota i srebra, oświadczając, że rząd woli otrzymywać tytułem uregulowania o-

brotów płatniczych międzynarodowych szlachetne kruszce, niż gromadzić tytuły pożyczek, kiedy dłużnicy są niewypłacalni.

Deklaracja sekretarza skarbu Morgenthau zaskoczyła obserwatorów i sfery finansowe Stanów Zjedn. Wiele komentatorów widzi w tej deklaracji zaproszenie pod adresem W. Brytanii co do stabilizacji walut. Podkreśla się, że Morgenthau mówił w imieniu administracji, gdyż — jak przypuszczają — przestudował on zasadnicze tezy deklaracji uprzednio bardzo starannie z prezydentem Rooseveltem. Republikański senator Snell oświadczył, że nie ulega wątpliwości, iż prezydent Roosevelt zmienił swoje dotychczasowe zdanie co do międzynarodowej stabilizacji.

Jak wynika z powyższych wiadomości, problem międzynarodowej stabilizacji walut zaczyna być wysuwany przez czynniki kompetentne Sta-

Dlatego też to wszystko, co system ten utrwała i cementuje, co pogłębia przyjazny stosunek Włoch i Francji, spotyka się w opinii polskiej z dużym zainteresowaniem i zadowoleniem.

nów Zjednoczonych na jedno z czołowych miejsc wśród innych problemów gospodarczych. Jest to fakt niewątpliwie bardzo doniosły z punktu widzenia gospodarki międzynarodowej.

Co to jest „Ukraiński Front Jedności Narodowej“?

Miesięcznik „Peremoha“ ogłasza obecnie, w zeszycie majowym, referat o sytuacji politycznej, wygłoszony przez p. D. Paliję na konferencji Frontu Jedności Narodowej dn. 23 marca 1935 r., tej treści:

— Proces rozwojowy zmierza obecnie ku nowemu kataklizmowi. Obecny podział sił, obecne sojusze nie stanowią ostatecznych skryzalizowanych systemów, lecz grę, przygotowanie do czegoś stałego. To też rzeczka niebezpieczna byłoby budować koncepcje polityczne na przypadkowych już istniejących kombinacjach między państwowymi. Możliwość dla narodu ukraińskiego wejścia po przerwie do historii polega na: 1) kataklizmach między państwowymi, 2) wewnętrznej wartości narodu. Pierwsza podstawa wcześniej lub później się zjawia, druga zaś zależy wyłącznie od Ukraińców samych. Dlatego też należy zająć się głównie tą drugą kwestią.

Przyspieszony proces dojrzewania, rozpoczęty w narodzie ukraińskim z chwilą wybuchu wojny światowej, nie uległ przerwie po utracie własnego państwa, lecz stał się powolniejszym i bardziej skomplikowanym. W tym tkwi pierwsze źródło konfliktu narodu ukraińskiego z organizmami państwowymi, do których składu należy. Ukraińcy dążą do kontynuowania i pogłębiania procesu rozwoju, ich przeciwnicy do przerwania tego procesu. Szczególnie ciężkie warunki wytworzyły się dla narodu ukraińskiego w związku z powstaniem państw totalnych. Tam, gdzie obok narodu panującego żyją części narodów niepaństwowych, państwo totalne dąży do zgnięcia narodu niepaństwowego. Poza to w państwie totalnym zachodzi niebezpieczeństwo wytworzenia się uczucia bezsilności, a u narodów niepaństwowych poczucia niższości i beznadziejności.

Ukraińcy w Małopolsce wschodniej oddzieleni są kordonem od 35 mil. swoich rodaków, o których wiedzą mniej, niż o tem, co się dzieje w którymkolwiek kraju świata. To oddzielenie od pnia macierzystego narodu ukraińskiego stanowi największe niebezpieczeństwo dla idei zjednoczenia narodu. Galicja pozbawiona jest obecnie dopływu życiodajnych soków z Ukrainy i przeżywa niezmienne ciężki kryzys. Tem potrzebniejszy dla niej jest związek z życiem duchowym wschodniej Ukrainy.

O życiu wschodniej Ukrainy tak mało mamy danych, że nie można stawić też, dotyczących tendencji rozwoju. Jedno jest pewne: wschodnia Ukraina nie skapitulowała, lecz kontynuuje walkę z Moskwą. Samobójstwo Skrynki zamknęło pierwszy etap, polegający na włączeniu Ukrainy w akcję budownictwa państwa moskiewskiego, pod płaszczykiem religii komunistycznej. Obecnie Moskwa zarzuca, jak się zdaje, definitywnie pogląd, że Ukraińców można i należy komunizować. Jedyna droga, to ujarzmienie Ukrainy i tą drogą Moskwa kroczy już bez maski. Zarazem i społeczeństwo ukraińskie, zrozumiało, że jedyną drogą, która mu pozostaje, jest bezustanna, bezpośrednia walka o wyzwolenie.

Co się týczy ziem zachodnio-ukraińskich, niema państwa ukraińskiego bez ziem nad Dnieprem, dlatego zachodni Ukraińcy bez względu na to, co się z nimi stanie, pragną odbudowy państwa nad Dnieprem, ale powstaje pytanie, jakie są zadania ziem zachodnio-ukraińskich. Wśród niektórych kół wykluwa się myśl, że naród ukraiński jest równoznaczny z 4 mil. greko-katolików, że jedynym Piemontem jest Galicja Wschodnia i że powinna ona prowadzić politykę własnych interesów, bez aspektu wszech-ukraińskiego. Ten pogląd otwiera najlepszą drogę do zatonięcia w obcym morzu.

Lecz jest i inny pogląd, że Galicja Wschodnia powinna przynosić siebie w ofierze dla stworzenia państwa ukraińskiego nad Dnieprem. Takie samo poświęcenie może być bohaterstwem, o ile nie jest zrodzone przez oportunizm i kapitulancję. Ten pogląd wypowiedział ostatnio w swym przemówieniu dr. Dmytro Lewycki, którego argumentacja przedstawia się następująco:

— Wielka Rosja zawsze będzie groziła Polsce. Dlatego Polska musi osłabić Rosję. Jest to możliwe jedynie pod warunkiem pozbawienia Rosji ziem ukraińskich. Polska nie miałaby nic przeciwko temu, by na ziemiach wschodnio-ukraińskich powstało państwo ukraińskie. Lecz obawa, że w tym wypadku ziemie zachodnio-ukraińskie mogłyby być stracone dla Polski, czyni z Polski wroga państwowości ukraińskiej. To też, by umożliwić Polsce przychylny stosunek do państwowości ukraińskiej, ziemie zachodnio-ukraińskie powinny uroczystie zapewnić Polskę, że raz na zawsze rezygnują z jakichkolwiek zmian.

Tak też uczynił dr. Dmytro Lewycki.

Otoż nie jest rzeczą właściwą stosowanie w tych sprawach chytrego podejścia, gdyż przeciwnik i tak nie uwierzy, by naród zdolny do istnienia państwowego szczerze i raz na zawsze rezygnował z możliwości życia państwowego. Kto stawia sprawę w ten sposób, jak dr. Dmytro Lewycki, ten niszczy podstawowe możliwości istnienia państwa ukraińskiego we wschodniej Ukrainie. P. Lewycki przemawiał nie w imieniu narodu ukraińskiego, gdyż naród ukraiński tak nie myśli. To przemawiał przedstawiciel ginącego świata ukraińskiego, świata nie rozumiejącego czasów obecnych i niezdołnego do kierowania narodem w tak ciężkich warunkach.

Misję ziem ukraińskich w Polsce skonkretyzować należy w sposób następujący:

— Ziemię zachodnią powinny zachować swą indywidualność narodową. Państwo ukraińskie powstanie tylko w tym wypadku, jeżeli ziemię tę misję swą spełnią. Ofensywa polska na ziemię ukraińską w Rzeczypospolitej jest zjawiskiem normalnym i socjologicznie usprawiedliwionym. Łatwo przewidzieć generalną linię tej ofensywy, a nawet poszczególne jej etapy, o ile w społeczeństwie ukraińskim wszystko pozostanie po dawnemu. Obecnie społec-

zeństwo to spragnione jest kierownictwem, a zamiast tego ma niezliczoną ilość jakby republik partyj politycznych, djeceży kościelnych, instytucji gospodarczych oświatowych i innych, z których każda jest samodzielną republiką. Ten stan rzeczy doprowadza stopniowo do likwidacji praw poszczególnych organizacji, przyjmowanej jako dopust Boży, przeciwko któremu niema żadnego ratunku.

Przy utrzymaniu obecnego systemu organizacji społeczeństwa ukraińskiego toczy się ono nieodwołalnie w przepaść. System ten nie zatamuje rozsypania, nie powstrzyma dezercji od pracy społecznej. Z drugiej strony i t. zw. 105%-owi nacjonalisci doprowadzili swą praktyką do tego, co jest katastrofą polityczną. W takich warunkach musiał powstać „Front Jedności Narodowej“ jako organizacja ludu, dla której najwyższym nakazem jest dobro narodu. Organizacja ta tworzy się po to, by wśród żywych ludzi wytworzyć psychiczny nastrój, sprzyjający obronie każdej, chociażby najmniejszej pozycji, po to, by doprowadzić poprzez organizację warstw produkujących do utworzenia autorytatywnego kierownictwa narodu. I wiarą twórczego nacjonalizmu uczynić naród odpornym na wpływy pozanarodowe.

Tak wyglądają poglądy nacjonalizmu ukraińskiego skrajnego, który zarzuca stronnictwu UNDO oportunizm.

Zażydzenie miast kresowych

(Od własnego korespondenta).

Baranowicze, w maju.

Najznaczniejszym miastem w Nowogródzie są Baranowicze. Jest to miasto młode, liczące zaledwo kilkadziesiąt lat, a rozwijające się naprzód dopiero po wojnie, ale już nie różni się od starych miast kresowych zarówno brzydota i brudem jak zażydzeniem i zupełną biernością polityczną.

Na trzydzieści parę tysięcy ludności niecałe osiem przypada na katolików, co tu równoznaczne jest z pojęciem Polaków, ponad pięć tysięcy mamy prawosławnych (lud białoruski, inteligencja — Rosjanie), reszta to żydzi. Dzięki swej przewadze liczebnej i dobrej organizacji żydzi mają większość w radzie miejskiej i tak gospodarują, że budżet tegoroczny przewiduje dla organizacji żydowskich dwadzieście i pół tysięcy subwencji, a dla chrześcijańskich aż siedemset złotych. Dysproporcja ta nie razi jakoś tutejszego burmistrza, chrześcijanina, ale... zależnego od żydów. Nie widzi jej również starostwo baranowickie sprawujące przeciw władzę nadzorczą.

Żydostwo bowiem jest tu filarem sanacji. Najbardziej wojowniczy, bronzowo umundurowany żabotyńczyk, czy poalej-sionista uważany jest za państwowo pożyteczny element. Trzeba też brać pod uwagę, że żydzi stanowią tu jedyną siłę ekonomiczną.

Zarówno lokalny przemysł (młyny motorowe, tartaki, przedziałnia i tkal-

nia wełny) jak i większość warsztatów rzemieślniczych znajduje się w ręku żydów. Poza spożywczymi sklepami i masarniami istnieje tylko polski skład materiałów piśmiennych w połączeniu ze sprzedażą podręczników i magazyn broni. Reszta władają żydzi i w szabas niema mowy o nabyciu galanterii, bielizny, odzieży lub łokciówek. Obuwie ostatecznie nabyć można w sklepie Bata, chociaż i tam sprzedającami są żydzi.

Nieliczni rzemieślnicy chrześcijanie wegetują, gdyż społeczeństwo chrześcijańskie woli żydowskich wytwórców, prawdopodobnie dlatego, że ci udzielają znacznych kredytów, mając poparcie paru żydowskich banków.

A handel naogół stanowi tu poważną siłę. Bank Polski ma dość poważne obroty. Pracują, jak wspominałem, żydowskie banki, K.K.O. i Kasa Stefczyka. Hurtownie tutejsze zaopatrują w towary całą południową część Nowogródziny i północno-wschodnią połać Polesia, obroty więc są duże.

Większość lekarzy i palestry, to żydzi, względnie świeżego stępla neofici. Inteligencja polska — to urzędnicy, nauczyciele czterech szkół średnich i pięciu powszechnych i kolejarze, którzy stanowią gros polskości.

Chrześcijańskich organizacji mamy w Baranowiczach ponad 30, ale większość z nich istnieje na papierze i gwoi subwencji. Jedynie ruch katolicki zaczyna od pewnego czasu przejawiać pewne ożywienie.

W. L.

Z CAŁEGO KRAJU

KIELCE

Fala pożarów. — Ziemię kielecką ogarnęła fala groźnych pożarów. We wsi Góra Głodawska w pow. zwoleńskim wybuchł groźny pożar, który zniszczył 13 domów mieszkalnych i 17 stodół wartości 34.000 zł.

W piątek późnym wieczorem w Świętliwej Woli, pow. kieleckim wybuchł pożar w zagrodzie Józefa Jaskólskiego. Ogień przeniósł się następnie na sąsiednie budynki i zniszczył 25 domów mieszkalnych, 41 stodół, 47 obór i inne zabudowania oraz narzędzia rolnicze. Straty wynoszą ponad 100.000 zł.

Następnie pożar przeniósł się na sąsiednią wieś Łukową Wolę, odległą o 360 m., gdzie spłonął dom mieszkalny, 6 stodół, 9 obór i sprzęty domowe. Straty w tej wsi wynoszą około 15.000 zł. W Świętliwej Woli pozostało bez dachu 160 osób, zaś w Łukowej Woli 8. W akcji ratowniczej brało udział 8 straży pożarnych. Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem dzieci Jaskólskiego. Narazie pogorzelcom przyszły z pomocą władze i okoliczni mieszkańcy.

ŁÓDŹ

Proces „arcybiskupa“ Kowalskiego. — Wydział cywilny sądu okr. rozpoznawał sprawę o przepisanie prawa własności pięciopiętrowej nieruchomości przy ul. Franciszkańskiej Nr. 29 na rzecz parafii marjawickiej św. Franciszka z Asyżu.

Dom ten zakupiono w r. 1907 za pieniądze łódzkich marjawitów przez b. „arcybiskupa“ Kowalskiego dla parafii marjawickiej. Jako kupujący w aktach hipotecznych figuruje „biskup“ Kowalski. W związku z ostatnim rozłamem w kościele marjawickim Kowalski postanowił skoryzować z prawa hipotecznego i sprzedać tę nieruchomość. Wywołało to oburzenie zarówno wśród zwolenników „biskupa“ Feldmanna, nowej głowy „kościół“ marjawitów, jak również i garstki marjawitów, którzy stoją po stronie Kowalskiego.

Postanowiono wystąpić na drogę sądowną o przepisanie prawa własności na rzecz parafii marjawitów w Łodzi.

Na rozprawę wezwany został również „b. arcybiskup“ Kowalski, który nie stawiał się. Zastępował go adw. Boliński. Na rozprawie adw. Szymański, występujący w imieniu parafii, wskazywał na złą wolę Kowalskiego, który chciał skorzystać z prawa hipotecznego i sprzedać własność parafii marjawickiej.

Sąd w decyzji swojej nakazał przepisanie prawa własności na rzecz parafii marjawitów św. Franciszka z Asyżu. W ten sposób „b. arcybiskup“ Kowalski utracił na zawsze prawo do wspomnianej kamienicy.

LUCK

Nowe parafie. — Korespondent nasz donosi: Łucka kurja biskupia otwiera w najbliższym czasie na Wołyniu 6 nowych parafii obrządku łacińskiego w miejscowościach: Małe-Holuby, Woronczyn, Stara-Huta, Piszcz, Klesów i Łobaczówka.

Skazanie członków U. O. W. — Korespondent nasz donosi: Jeszcze w 1929 r. został postrzelony mieszkaniec Majkowa, Dymitr Usaczuk. Dochodzenia ustaliły, że zamach na jego życie dokonała „Ukraińska Organizacja Wojskowa“ z zemsty za to, że wymieniony nie chciał wstąpić do organizacji. Do Usaczuka strzelił niejaki

Korobczuk, a w zamachu brali udział członkowie U. O. W. Szafranski i Medwieduk. W tym czasie członkowie U. O. W., stosowali na terenie powiatu rówieńskiego akcję sabotażową, wymierzoną zwłaszcza przeciwko ziemiaństwu. Inni członkowie U. O. W. Eugeniusz Potapow, S. Masłowski, B. Botana i P. Mielnik podpalili w majątku Russywell zabudowania dworskie, a w kilka tygodni później w tymże samym majątku tajnie. Spaliło się wtedy 26 krów, 15 koni, 11 wołów i t. p. Straty wyniosły około 60 tys. zł.

Epilogiem tych sabotaży była rozprawa przed sądem okręgowym w Równem. W wyniku rozprawy zostali skazani za usiłowanie zabójstwa Korobczuk i Szafranski po 10 lat więz., a Maksym Medwieduk na 5 lat. Za podpalenie zaś zabudowań dworskich skazano Potapowa na 8 lat w. Masłowa na 7 lat w. Botana na 5 lat w. a Mielnika uniewinniono.

Prezes żydowskiej gminy defraudantem. — Korespondent nasz donosi. W m. Włodzimiercu w pow. sarneńskim prezes miejscowej żydowskiej gminy wyznaniowej Awrum Hersz Bereżniak zdefraudował 4.500 zł. na szkodę wspomnianej gminy i zbiegł w niewiadomym kierunku.

Pożar w ordynacji otyckiej. — Korespondent nasz donosi: W Cumaniu w tartaku, należącym do ordynacji ks. Janusza Radziwiłła wybuchł pożar, który zniszczył szopę z materiałem stolarskim, oraz większą ilość desek. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, pożar powstał z podpalenia, dokonanego przez niewydłanych dotychczas sabotażystów.

PUCK

Strajk „junaków“. — Zatrudnieni przy robotach około budowy szosy na Helu junacy w liczbie 23 na 100 osób zastrajkowali obecnie, porzucając pracę. Strajk nie podoba się życie obozowe, które ma charakter wojskowy, jak również obowiązująca dyscyplina. Domagają się odstawienia ich do miejsc zamieszkania. Dla przeprowadzenia swych żądań rozpoczęli głodówkę.

O strajku powiadomione zostały władze administracyjne w Wejherowie i kierownictwo robót szosy na Hel.

RZESZÓW

Brak sklepów chrześcijańskich z naczyniem glinianem. — Czytamy w „Ziemni Rzeszowskiej“. Oznaka szczerupłego posiadania kupiectwa polskiego w Rzeszowie jest również i to, że w czasie zakupów przedświątecznych okazało się, że w całym mieście niema ani jednego sklepu katolickiego z naczyniem glinianem. Osoby chcące zaopatrzyć się w naczynia gliniane, muszą bezwzględnie kupować je u żydów. Wobec mało skomplikowanych warunków z produkcją garnków i naczynia glinianego należałoby pomyśleć na miejscu o odpowiedniej katolickiej placówce, a tymczasem winna tem zająć się Składnica Kółek Rolniczych i zaopatrzyć swoje sklepy w naczynia gliniane, aby uwolnić ludność katolioką od konieczności kupowania u żydów.

Za co wykluczono z BB. prof. Polańskiego. — Sensacja polityczna ostatnich dni w Rzeszowie, na tle walki tut. sanacji, było wykluczenie z Bloku Gospodarczego BB. rady miejskiej w Rzeszowie, członka tejże rady, legionisty, prof. Polańskiego, jako niewygodnego dla pewnych sfer sanacyjnych w Rzeszowie. Oficjalnym powodem wykluczenia prof. Polańskiego z Bloku Gospodarczego B.B. w Radzie miejskiej, było to, że tenże nie jest wcale członkiem Klubu BBWR.

Natomiast, jak się później okazało na posiedzeniu Rady miejskiej, rzeczywisty powód był inny.

Mianowicie profesor Polański jest przewodniczącym komisji Rady miejskiej kulturalno fundacyjnej i jako taki przystąpił do badania sprawy fundacji Dra Hanasiewicza, który przed kilkudziesięciu laty ustanowił w Rzeszowie kilkanaście fundacji wyłącznie dla chrześcijan, t. j. Polaków, z wykluczeniem żydów od korzystania z usług tych fundacji. Przy tej sposobności stwierdził prof. Polański, że zasadnicze cele odnośnej fundacji, mimo upływu kilkudziesięciu lat, dotychczas nie zostały zrealizowane i zamierzał tę sprawę poruszyć publicznie i w Radzie.

Oświadczenie prof. Polańskiego uznano w kołach sanacyjnych za „wybryk antysemityzmu“ — i zdecydowało to o jego usunięciu z klubu radzieckiego BB.

SOSNOWIEC

Górnicy z Zagłębia grożą strajkiem. — Sprawa Kas Brackich w Zagłębiu wywołuje coraz większe wzburzenie wśród górników, czego dowodem uchwała podjęta przez górników, zgromadzonych w CZG. przesłana władzom. List do starosty w Będzinie brzmi:

„Do pana starosty powiatowego w Będzinie i pana insp. pracy w Sosnowcu.

Frekwencja turystów w Gdyni

Stosunkowo najliczniejsze w 1934 r. do Gdyni były wycieczki włościańskie, przeważnie organizowane przez Ligę morską i kolonialną. Liczba ich uczestników doszła do 23.518 osób. Na drugim miejscu stoją wycieczki szkolne z liczbą 17.713 osób, w czym 11.126 chłopców, na trzecim wycieczki organizacji społecznych z ogólną ilością 12.945 osób, na czwartym wycieczki wojska z liczbą 4.195 osób i wreszcie wycieczki cudzoziemców złożone z 706 osób. Ogółem przybyło tedy do Gdyni w 1934 r. przeszło 59.000 osób z wycieczkami zbiorowymi.

Do tego dochodzą wycieczki szkolne przybywające do Gdyni na jeden dzień bez noclegu dla zwiedzenia portu, z Helu i innych miejscowości nadmorskich. Obliczając je na podstawie statystyki sprzedanych biletów okrętowych, ustalono ich liczbę na 18.820 osób.

Ilości turystów indywidualnych, przybywających do Gdyni nie można stwierdzić, pośrednio oblicza ich się jedynie na podstawie statystyki biletów sprzedanych na statkach żeglugs polskiej, przy czym przypuszcza się, że każdy turysta przybywający do Gdyni jedzie statkiem na Hel lub do Jastarni. Statystyka ta nie jest jednak zupełnie ścisła. Statkami żeglugs polskiej w 1934 r. przewieziono w miesiącach letnich 208.000 pasażerów. Ponieważ w 1933 r. statki te przewiozły tylko 196.500 osób należy stwierdzić, że przyrost w 1934 r. wynosił 41.500 przejazdów, co odpowiada wzrostowi frekwencji wybrzeża o 25 proc. (b)

Niniejszem czujemy się w obowiązku zawiadomić pana starostę, że okręgowy komitet CZG. obradujący w dniu 8 b. m. nad sprawą Kas Brackich w Zagłębiu Dąbrowskim, podjął uchwałę następującej treści: „Wobec tego, że wszelkie wysiłki i czynione starania w ministerstwie opieki społecznej przez CZG. w sprawie dalszego istnienia Kas Brackich i wypłacenia należności członkom tych kas, nie odniosły do chwili obecnej pożądanego skutku, mimo odbytych konferencji w ministerstwie opieki społecznej, osobistych interwencji delegacji, dawanych zapewnień i przyrzeczeń ze strony ministerstwa opieki społecznej, przeto okręgowy komitet, jako reprezentacja robotników wszystkich kopalń w Zagłębiu Dąbrowskim z ubolewaniem podkreśla, że ministerstwo opieki społecznej lekceważy kwestię palącą i niecierpiącą zwłoki, na rozstrzygnięcie której oczekuje kilka tysięcy ‘órników i od czego uzależniona jest dalsza ich egzystacja“. oświadcza że o ile sprawa Kas Brackich w myśl złożonego memoriału w ministerstwie, nie zostanie rozstrzygnięta do dnia 1 czerwca b. r., zatrudnieni robotnicy na kopalniach będą zmuszeni przystąpić w obronie swych oraw. wynikających z tytułu należenia do Kas Brackich — do strajku w takiej formie iaka najwięcej będzie dawała gwarancję pozytywnego załatwienia wyżej wspomnianego postulatu.

TABELA CIĄGNIENIA IV-ej KLASY LOTERJI PAŃSTWOWEJ Z DN. 14-V.1935 R.

I i II ciągnięcie

Główne wygrane

100.000 zł. Nr.: 113144.
50.000 zł. Nr.: 181917.
Po 10.000 zł. Nr.: 40845 65821
84976 159500.
Po 5.000 zł. Nr.: 10750 87576
93989 163884.
Po 2.000 zł. Nr.: 4888 8559 18747
19185 34531 35810 50280 64776
77697 131934 133645 147723 178682
Po 1.000 zł. Nr.: 199 8200 26622
84113 85743 28779 40789 54572
65410 65520 66002 70665 71066
76962 80849 80049 81440 82432
85783 87660 114998 116140 124572
125838 129805 136948 139877 147162
154332 156150 157924 163517 164154
175521 178148.

Wygrane po 200 zł.

89 211 96 485 571 773 849 971 1066
103 314 29 65 539 785 861 950 2197
212 50 77 489 652 731 46 92 93 800
17 3053 92 291 737 63 98 980 4013 185
232 313 501 24 29 72 653 710 887 942
5172 397 525 693 805 27 64 923 6130
65 81 218 81 356 419 53 503 742 841
919 7057 144 54 98 470 96 565 604
790 93 99 926 8064 471 526 606 40 97
9001 247 65 423 55 541 43 53 89 787
927 10170 220 30 46 762 427 532 745
984 11375 435 84 315 966 12054 155
254 359 83 438 568 636 706 70 72 838
12 13313 90 506 715 801 61 14153 89
83 226 343 58 525 29 642 73 846 929
15151 289 465 529 78 96 800 90 910
16007 161 75 96 582 647 824 26 40
921 17018 81 82 381 629 733 18029
450 847 957 19667 110 223 341 50 432
33 607 709 825 75 989.

20128 47 228 43 85 392 403 89 503
41 757 92 882 2198 235 80 367 497
503 733 73 838 48 93 22057 58 65 188
298 454 510 715 831 974 23120 23 31
50 265 82 381 594 793 95 884 916 20
66 24096 256 60 370 488 504 667 25353
449 649 92 833 57 940 26020 26 201
365 437 68 73 76 714 806 967 27124
59 218 370 420 587 614 29254 306 51 520
591 627 765 83 914 29254 306 51 520
81 806 18 939 50 93 30086 127 46 339
462 604 9 42 726 963 31017 51 65 344
62 959 61 32092 144 238 573 88 607
649 72 82 948 33034 66 241 79 487
543 53 96 630 39 815 33 82 989 34119
244 59 80 485 502 686 738 919 83
35270 76 546 683 734 80 802 36052 192
234 60 349 66 403 29 48 567 613 700
78 960 68 37007 86 88 325 663 750 73
932 81 38103 13 242 442 528 710 35
39007 19 136 70 273 435 615 34 61 66
99 717 834 953 40035 41 163 283
311 16 551 72 681 774 85 825 53 908
20 94 41049 92 207 535 659 77 751 851
42029 192 277 356 506 609 761 810
990 43013 27 32 110 72 200 58 69 327
91 784 85 390 44059 190 393 408 20
548 874 933 89 45078 100 27 49 285
351 55 83 442 54 74 685 700 68 841
916 46073 164 66 204 63 74 503 21 55
67 667 60 872 91 47126 98 216 77 392
592 714 84 48044 97 163 83 670 87 819
55 75 909 17 42 90 49069 142 327 409
67 563 628 818 54 65 75 828 929 85
50027 352 63 542 697 772 838 912
81090 87 557 676 725 839 52047 348
626 709 862 75 921 53104 557 778 834
54049 190 282 304 674 748 971 55156
819 45 78 403 645 85 715 855 997
56084 87 890 452 95 519 771 999
87078 162 63 291 93 98 314 72 406
43 822 29 58006 227 380 568 90 639

945 59077 128 227 52 350 69 88 548
772 826 63 99 935
60005 27 186 246 67 79 96 392
447 77 587 648 726 915 93 61 155
378 529 60 80 635 893 62050 251 389
428 673 807 24 52 937 50 63103 83
335 45 54 903 64035 70 269 402 586
600 27 956 65142 236 317 57 578 618
83 740 878 66047 132 213 71 318 439
74 510 18 932 60 64 71 67059 91 323
26 407 23 80 618 43 744 59 68050 120
328 410 38 849 998 69162 83 222 89
353 517 75 659 60 77 726

70040 47 48 52 159 217 325 599
679 721 62 64 822 35 84 93 71443 57
545 80 658 708 57 943 72133 75 284
377 99 555 78 610 33 810 920 87
73304 35 485 41 588 767 818 74097
245 48 90 320 52 84 443 522 23 629
803 75 75035 65 81 116 867 448 70
866 76069 321 70 442 542 87 867 981
77379 88 496 530 639 763 820 38
78102 222 330 44 445 185 88 735 36
950 86 79076 116 248 56 96 307 19
39 77 93 507 87 617 820

80032 41 98 259 99 304 46 47 564
662 721 907 13 81076 430 617 748
937 84 82076 78 132 66 217 25 550
634 79 760 876 78 963 83276 406 681
722 816 84009 278 576 615 738 86
971 85393 23 27 167 89 224 74 340
667 731 47 820 916 25 86006 106 28
68 228 311 47 546 755 841 87009 91
231 349 405 45 528 40 61 606 8 75
727 37 914 88066 137 296 397 426 63
560 761 839 942 78 89119 19 21 44
255 84 378 484 511 48 600 1 19 68 79
801 39 69

90040 115 205 488 91 504 62 78 84
678 740 78 151 831 93 91001 44 67
70 623 742 833 36 79 902 91 92223 64
436 70 566 67 694 943 88 95020 99
340 52 449 74 94070 170 254 358 88
508 607 24 728 29 800 26 95109 209
204 415 618 988 96021 119 69 536 41
604 28 61 91 777 814 44 91 94 922
54 63 97077 539 751 88 893 98092 141
312 57 444 566 670 870 977 99031
358 483 648 53 806 87 979

100093 255 419 47 604 867 913
101240 64 309 62 422 64 609 40 43 729
895 947 102003 319 418 53 510 17 33
78 96 607 27 98 789 817 70 103080 84
474 591 644 87 797 104036 460 635 764
59 801 105152 444 516 56 612 106670
92 228 480 697 735 71 835 87 912 51
107028 41 61 76 97 289 321 47 434 60
521 674 779 921 29 91 108011 151 76
344 511 34 36 67 653 789 845 51 109046
203 50 512 48 633 768 875.

110006 279 304 433 690 700 882 959
79 81 111006 25 84 252 90 483 91 667
84 747 99 804 932 1122009 29 316 62
41 673 778 805 59 72 113000 9 82 119
45 333 565 68 115014 31 70 367 480
687 754 886 46 965 99 116042 117 211
362 455 508 696 702 26 61 67 72 817
76 938 63 117260 78 402 31 736 859 66
88 94 929 51 62 66 118008 66 178 226
54 315 80 408 20 231 631 695 978 119077
144 365 483 531 620 708 829
120200 350 444 48 745 815 22 935
81 121045 165 227 306 401 9 52 526
630 715 803 58 59 122036 41 87 333 483
563 90 655 833 971 80 87 123097 123
75 94 258 352 498 636 713 99 828 63
935 124033 340 557 733 702 04 22 24
54 823 932 53 66 125278 316 39 428 50
517 677 730 76 938 126018 50 159 86
399 634 811 73 994 127074 90 201 27
65 71 432 61 541 55 742 45 58 561 935
73 128115 29 39 65 212 32 444 566 686
728 904 129034 46 101 33 343 418 656
732 800 16 66 76.

130027 547 48 642 53 131071 185 239
369 457 501 695 831 999 132059 68 146
80 307 446 93 520 51 806 133093 134
83 84 69 374 472 504 619 39 69 793
339 134223 396 454 514 789 896 98 936
91 705 136043 102 243 381 479 546 627
135106 18 250 52 336 75 567 438 42 49
91 705 136043 102 243 381 479 546 627
795 879 988 131148 278 771 138031 186
240 42 71 308 81 527 66 667 700 817
942 50 81 89 94 139062 174 255 410 14
54 542 638 750 888 95 920 77
140017 58 139 627 59 68 723 819 996
141144 2122 61 373 449 60 535 55 74
712 85 845 966 81 142084 159 66 271
682 828 74 89 94 934 51 143042 422 739
58 884 969 144218 317 687 748 69 957
78 145009 20 30 35 371 681 713 859 76
903 75 146034 283 403 32 505 608 756
73 76 93 872 147459 694 765 68 847 906
82 148239 4224 50 57 98 575 98 668 738
49 836 41 905 74 79 86 92 149054 70
162 97 309 434 714 28 34 79 853 927
88 150003 108 228 351 423 66 664
151196 566 76 688 850 954.

152221 43 419 656 958 159245 309
52 705 897 154032 234 85 525 685
842 968 74 155061 143 264 89 353 74
424 558 84 759 818 932 34 156182
228 327 402 16 547 86 604 742 846
68 95 946 157119 45 268 534 90 753
909 158092 116 22 79 334 452 63 68
582 824 65 68 159082 546 34 899
160169 234 56 80 409 33 678 763
812 47 935 50 56 161283 854 779 804
23 918 17 28 162063 281 33 485 533
45 68 785 882 963 163149 252 64 86
317 71 419 511 29 603 787 959
164074 88 262 368 81 442 99 544 716
22 88 932 46 165000 102 49 208 15
24 53 79 362 707 895 166078 269 308
75 94 661 825 992 167057 80 100 404
70 717 800 82 914 65 81 168059 200
80 313 19 68 87 406 83 80 547 882
775 860 903 9 59 86 169062 214 801
42 495 669 791 812 946

170047 99 286 398 452 565 85 699
773 913 70 171228 303 49 576 95 681
797 935 913 16 32 40 41 65 76 172087
130 209 22 25 364 515 24 692 765
859 911 45 56 178055 108 96 254 65
96 99 322 418 43 516 648 769 891
993 174029 104 253 769 908 175080
105 41 42 82 337 62 80 494 596 707
846 917 176041 67 78 247 72 80
509 89 653 88 829 177005 195 215
16 30 310 12 18 77 178156 257 352
469 562 650 830 77 80 83 944 179091
144 236 310 442 566 97 653 77 80 724
808

180007 17 69 85 88 140 276 446
530 72 88 630 64 70 739 803 10 46
62 993 181018 148 51 83 98 223 69
567 615 18 780 842 76 182038 179
84 284 342 410 47 618 188010 136
223 473 536 688 807 60 88 184088
70 198 217 413 554 99 656 808 929.

180007 17 69 85 88 140 276 446
530 72 88 630 64 70 739 803 10 46
62 993 181018 148 51 83 98 223 69
567 615 18 780 842 76 182038 179
84 284 342 410 47 618 188010 136
223 473 536 688 807 60 88 184088
70 198 217 413 554 99 656 808 929.

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

136 62 454 74 627 756 1309 46 531
80 629 889 965 2205 41 367 885 3121
337 91 514 908 32 94 4243 90 702
5083 113 58 324 732 48 98 834 60
997 6219 372 459 656 749 62 834
7195 206 23 360 598 775 831 94 8262
864 9139 813 936 90 10131 278 482
11275 403 18 698 707 957 12115 505
791 812 13068 74 81 191 805 41 405
517 932 14432 734 15011 231 554 678
729 934 75 16020 108 329 417 714
17066 144 243 342 512 907 18135
487 632 735 898 19191 203 7 561 727
940
20046 443 702 21269 431 605 881
22267 325 45 623 24 23073 76 354

54 596 24053 152 448 640 713 25172
223 320 693 9588 26102 69 368 413
648 27056 445 627 732 28066 193 310
40 50 94 816 49 946 29036 3037 16 72
615 78 95 30049 31047 67 110 65 390
468 671 84 718 988 32010 107 815
926 87 33111 16 249 420 890 920 48
84196 819 67 628 951 35116 513 649
755 955 60 26171 390 601 704 15 44
63 921 27 37029 672 920 66 38000 353
39139 577 897 930 40153 368 740 877
41188 268 361 417 631 796 42005
297 859 685 755 43147 456 652 44358
504 719 40

44440 84 783 46100 1 402 564 47013
444 681 907 48177 329 407 966 49087
98 224 62 686 744 921 47 50096 328
451 783 810 16 59383 742 62 926 30 74
52033 205 55 385 53120 77 487 522
612 79 89 707 812 27 54106 370 99 416
615 55 926 55045 64 87 245 74 447 88
646 765 56223 591 620 789 57194 207
872 936 59240 430 539 49 930.
62024 488 505 22 26 63 708 959
61257 89 62402 88 538 605 728 6301
305 567 719 882 993 99 65172 273 305
66038 648 774 916 67078 443 658 72
723 823 45 943 68141 261 667 69216
468 520 743 867 918.

70000 120 216 375 432 573 776
71061 159 344 549 743 72048 98 193
258 339 86 640 773 874 945 73035 494
503 74300 607 704 938 75156 73 302
425 597 722 53 827 80 983 76377 493
767 72737 362 523 896 982 78001 72
544 769 79134 426 558 641 706.

80132 77 317 776 837 81087 166 226
577 788 847 54 84 82066 150 521 89
95 934 83114 332 433 73 87 791 84527
42 876 85207 375 516 839 86038 171
167 87189 332 90 692 88150 54 671 88
715 831 87 997 89311 813 990.
90237 91777 367 84 430 92118 333
446 64 534 853 93118 227 505 619 708
918 73 94237 418 510 653 968 95777
839 96022 468 583 771 833 97033 247
454 574 666 760 930 98146 258 335 60
594 780 865 99041 184 514 84 757 800.

100017 63 75 88 122 66 71 589 675
850 979 101245 510 102266 98 662 849
908 103064 238 338 404 42 513 767 969
104008 330 644 773 105354 410 802 975
106768 973 107012 60 209 41 595 620
108017 238 598 659 852 910 51 109043
321 33 718.

110274 339 663 732 803 111022 32
236 820 23 948 112412 113064 332 89
91 845 974 114036 94 194 410 98 529
713 948 1145035 370 425 529 622 872
116197 519 687 801 970 117033 176 573
77 7227 76 118074 206 417 119479 571
706 18 873 961.

120003 59 112 241 496 973 1212261
69 75 635 122055 271 396 719 43 810
900 123048 95 436 553 739 124172 841
125062 381 452 617 763 126259 58 632
688 963 127044 61 302 562 822 128495
682 702 79 93 129134 69 236 327 89
542.

130118 758 889 131031 132156 296
98 612 19 814 132260 632 95 8

Pomnik Curie-Skłodowskiej

Model pomnika Curie-Skłodowskiej, wykonany przez art. rzeźb. p. Nitschowa, został już zaaprobowany przez zarząd miejski. Oddano go do odlewania. Będzie on wykonany na 1 lipca. Odsłonięcie pomnika ma nastąpić 15 lipca. Pomnik wyobraża wielką uczoną w postaci stojącej. Cała postać wielkości 1,95 m., technię głęboką myślą. Pomnik stanie na postumencie granitowym 1 i pół m. i wzniesiony będzie przed gmachem Instytutu naukowego imienia Wielkiej Uczzonej. (b)

Wynik konkursu na powiastkę dla dzieci

Sąd konkursu, ogłoszonego przez Koło Polskiej Macierzy Szkolnej im. Zofii Bukowieckiej na powiastkę dla dzieci, z 45 nadesłanych utworów nagrodził pięć. Żadnej pracy nie zakwalifikowano do pierwszej nagrody. Dwie drugie nagrody otrzymały p. Marja Kędzierzyna z Prażan za powiastkę p. t. „Antek” i p. Jędręga Korczakowska z Torunia — „Dzieci podwórka”; trzecią nagrodę p. Bronisława Włodkówna z Grabowa k. Łomży — „Jędręga o gorącym sercu”; czwartą nagrodę p. Irena Szczepańska z Krakowa — „O Hani Mulatce”; „Nagrodę zachęty” przyznano p. Halinie Korsakównie z Kobrynia za powiastkę p. n. „Żelazny węzeł Baka”.

Nadto wyróżniona została praca p. Juliana Krzewińskiego z Warszawy p. n. „Długa Ojczyzna”.

W skład sądu konkursowego wchodził: S. Bukowiecki, S. Dobrowolski, M. Drobnińska, K. Konarski, G. Morcinek, J. Porazińska, J. Włodarski, i M. Zaborowska.

REKLAMA

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU REKLAMOWEGO

NUMER 3 wyszedł z druku
Cena egzemplarza zł. 1
Prenumerata półroczna zł. 6

Redakcja i Administracja
Warszawa, ul. Królewska 5
370

Komitet budowy pomnika Chrystusa Króla

Pod przewodnictwem J. E. ks. biskupa A. Szlagowskiego, w sali zebrań Polskiej Macierzy Szkolnej, odbyło się plenarne zebranie komitetu budowy pomnika Chrystusa - Króla w Warszawie. W imieniu wydziału techniczno - gospodarczego komitetu pp. gen. J. Wroczyński i pułk. inż. Ambrożewicz złożyli sprawozdanie ze stanu prac nad pomnikiem, prowadzonych przez artystę - rzeźbiarza St. Jackowskiego. Następnie dokonano wyboru wiceprezesa komitetu, powierzając tę godność prowincjonalowi O. Jezuitów O. Sopuchowi i wybrano komisję rewidującą w składzie: A. Dobraczyński, E. Korwin - Szymanowska i M. Siciński.

Zmiana nocnych tramwajów

W nocy z 14 na 15, 15 na 16, 16 na 17 tramwaje Nr. 10 kierowane będą ul. Wileńską do Inżynierskiej zamiast do dworca Wschodniego. (Om)

POLSKI BALON PROF. PICCARDA

We wtorek wyjechał z Warszawy przez Berlin do Brukseli znany badacz stratosfery prof. Piccard, który bawił w Polsce przez kilka dni w towarzyszenie szwajcarskiego lotnika balonowego dr. Tilgenhamy. Jak się dowiadujemy, w wyniku wizyty, prof. Piccard zamówił w wojskowych warsztatach balonowych w Jablannie-Legionowo balon stratosferyczny, na którym dokona lotu. Na podstawie przeprowadzonych osobiście badań prof. Piccard doszedł do wniosku, że materiał polski na balon jest najlepszy z pośród zaofiarowanych mu dotychczas.

Znowu strajk żwirników

W Warszawie wybuchł nowy strajk żwirników, którzy od kilku lat domagają się zawarcia umowy zbiorowej z przedsiębiorcami, gwarantującej robotnikom zarobek 4 zł. dziennie, jako minimum egzystencji. Strajki żwirników i piaskarzy powstają corocznie w okresie letnim. Pertraktacje, prowadzone pomiędzy robotnikami a przedsiębiorcami za pośrednictwem inspektoratu pracy, nie dają żadnych wyników.

Na ostatnim zebraniu żwirnicy postanowili rozpocząć strajk do czasu uwzględnienia ich postulatów.

Dnia 13 maja 1935 roku zmarł
S. P.
ANTONI ORZECZOWSKI
Mistrz Senior Cechu Krawców Chrześcijań m. st. Warszawy, Długoletni Członek Rady Gospodarczej.
W zmarłym tracimy nieodżałowanego towarzysza pracy i niestrudzonego pracownika na polu rozwoju naszego rzemiosła.
Cześć Jego pamięci.
ZARZĄD CECHU KRAWCÓW CHRZESCIJAN M. ST. WARSZAWY
Prosimy o jaknajliczniejszy udział w obrzędach żałobnych w kościele Św. Trójcy na Solcu dn. 16 b. m. t. j. w czwartek o godz. 10 rano.

Wydanie koncesji na eksploatację taksówek

W dn. 16 b. m. właściciele taksówek przystąpią, na wezwanie Związku właścicieli dorożek samochodowych, do składania podań o udzielenie koncesji w wydziale przemysłowym zarządu miejskiego. Każdy ubiegający się o koncesję, będzie musiał posiadać stwierdzone obywatelstwo polskie oraz książeczkę woj. skową. Poza tym, po złożeniu podania, każda taksówka będzie przedstawiona specjalnej komisji technicznej do przeglądu. Komisja wyda opinię, na jaki okres czasu zainteresowany otrzyma koncesję. Data przeglądu będzie ustalona w porozumieniu z właścicielami poszczególnych taksówek przy składaniu podania, jednakże termin ten nie będzie mógł być późniejszy od 19 lipca.

Wobec tego, że dotychczasowe uprawnienia właśc. taksówek upłynęły 6 maja, wszyscy którzy złożą podania, otrzymają tymczasowe zaświadczenia, do czasu wydania orzeczenia. Zaświadczenia takie będą musiały być wywieszane wewnątrz taksówek.

Właśc. taksówek, którzy posiadają je z przed 6 maja 1930 r., uzyskają zniżki w opłatach za koncesje (25 zł. zamiast 100

zł. plus w obydwóch wypadkach 5 zł. za podanie i 50 gr. od każdego załącznika). Ostateczny termin składania podań upływie 19 lipca.

Należy dodać, że każdy z właścicieli taksówek musi złożyć polisę ubezpieczeniową, gwarantującą odpowiedzialność cywilną w razie wypadku.

THO ulepszone proszek japoński nie ma sobie równego. Zabija PLUSKWI, MOLE, pchły, muchy, oraz robactwo kuchenne już po jednorazowym użyciu. 677

Nowe zmiany w ruchu tramwajowym

Wydział ruchu tramwajów i autobusów miejskich projektuje z dniem 1 czerwca, następujące zmiany w komunikacji tramwajowej, a mianowicie: uruchomienie nowej linii „T” (Towarzyska), której marszruta m. in. obejmie ulice: Złotą, Twardą, Srebrną, Towarową, Okopową i t. d.; linia „2” — zamiast do dworca Gdańskiego, skierowana będzie na Powązki; linia „6” — zamiast przez Złotą, skierowana będzie ul. Twardą, pl.

Wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie ukochanego naszego męża i ojca
S. P.
ROMANA WYSOKIŃSKIEGO
składają serdeczne „Bóg zapłać”.
380
ZONA I DZIECI

Zburzenie „Łobzowianki”

W ciągu wczorajszego dnia zburzono wszystkie budynki położone na terenie dawnej „Łobzowianki”. Nastąpiło to na skutek zarządzenia starostwa grodzkiego śródmiejsko - warszawskiego wobec stwierdzenia urzędu inspekcji - budowlanego, że budynki te grożą bezpieczeństwu publicznemu i szpecą wygląd miasta. Przed zburzeniem usunięto kilka osób, które bezprawnie zamieszkiwały w zabudowaniach. Na placu po „Łobzowiance” urządziła będa kwietniki. (b)

457.214 bezrobotnych

Liczba bezrobotnych w dniu 11 b. m. w całym kraju, według danych biur pośrednictwa pracy Funduszu Pracy, wyniosła 451,214 osób. Liczba ta obejmuje oczywiście tylko bezrobotnych zarejestrowanych.

Kalendarzyk

Dziś: Zofii i Jana.
Jutro: Jana Nepomucena.
Wschód słońca 3,45, zachód 19,19.
Wschód księżyca 16,24, zachód 1,57.

PIM o pogodzie

Stan pogody w Polsce dnia 14 b. m. o godzinie 14-ej.

Cała Polska miała dziś popołudniu pogodę o zachmurzeniu zmiennym z przelotnym opadem gdzieś nad morzem, na Pokuciu i Podolu. Temperatura była niewysoka i wynosiła o godz. 14-ej: 6 st. w Zaleszczykach, 7 w Gdyni, 8 we Lwowie, 9 w Mławie i Suwałkach, 10 w Poznaniu, Wilnie i Łucku, 11 w Grudziądzu, Lidzie i Lublinie, 12 w Krakowie, Warszawie i Łodzi, 13 w Kaliszu i Cieszynie, oraz 14 w Tarnobrzegu.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 15 b. m. Pogoda o zachmurzeniu umiarkowanym, większym w dzielnicach zachodnich. Temperatura bez większych zmian. Słabe wiatry miejscowe.

40 godzinne nabożeństwo

W kościele OO. Kapucynów przy ulicy Miodowej, dnia 16, 17 i 18 maja r. b. odprawiać się będzie 40-godzinne nabożeństwo.

W dniu 18 maja r. b. jednocześnie przypada odpust św. Feliksa.

Porządek nabożeństw będzie następujący:

Wystawienie Najświętszego Sakramentu na Mszy św. o godz. 6 rano. Suma z kazaniem o godzinie 11-ej.

Majowe nabożeństwo i kazanie o godz. 7-ej wiecz. Dnia 18 maja zakończenie nabożeństwa o godz. 6.30 wiecz.

W uroczystości św. Feliksa odbywać się będzie namaszczenie dzieci olejem tegoż świętego przez cały dzień, począwszy od godziny 8-ej rano.

Rada Stowarzyszenia Kupców

Dnia 13 maja r. b. odbyło się posiedzenie rady Stowarzyszenia kupców polskich.

Rada przedyskutowała referowane przez adw. L. Grabowskiego zagadnienie likwidacji zaległości podatkowych na tle ogłoszonego w tej sprawie rozporządzenia min. skarbu oraz zagadnienie sposobu prowadzenia ksiąg handlowych w przedsiębiorstwach detalicznych, sprzedających artykuły, podlegające scalonemu podatkowi przemysłowemu.

Z kolei rada przyjęła do wiadomości oświadczenie przez p. dyr. A. Czarneckiego wzór i regulamin godła Stowarzyszenia kupców polskich, oraz zatwierdziła nowe koła branżowe przy Stowarzyszeniu: Koło kupców handlu zagranicznego, Koło hurtowników owoców i Koło właścicieli sklepów kwiatowych, jak również nowy oddział Stowarzyszenia w Chełmie.

Pozatem rada załatwiła szereg spraw wewnętrznych - organizacyjnych.

Polski Instytut Mody

W chwili obecnej popyt na towary konfekcyjne zależy jest od dyktanda twórców mody europejskiej: Jak sobie Paryż i Wiedeń ułożą w porozumieniu ze swoimi ośrodkami produkcji włókienniczo - konfekcyjnej, tak musi być w Polsce. Celem uniezależnienia się od mody zagranicznej, z inicjatywy Polskiego Związku Konfekcyjnego, przy współudziale Związku izb przemysłowo - handlowych powstać ma Polski Instytut Mody. Jest nadzieja, że stopniowo nowa piątówka zajmie odpowiednie stanowisko w szeregu zagranicznych instytutów mody i że głos polskiego Instytutu będą brane w rachubę przy kompozycjach konfekcyjnych. (Om)

Letni rozkład jazdy

Dzisiaj wchodzi w życie t. zw. letni rozkład jazdy na kolejach państwowych. Rozkład, którego szczegóły podaliśmy obszernie przed paroma dniami, będzie obowiązywał do 1 września b. r.

Zagadkowa zbrodnia

Na pustym placu, na kolonii Grottegera, w Mokotowie, przechodnie, spiesząc do pracy, znaleźli, około godz. 7-ej leżącego mężczyznę, lat około 50-ciu, który nie dawał oznak życia. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć wskutek rany postrzałowej okolicy serca. Ponieważ przy denac nie znaleziono rewolweru, istnieje przypuszczenie, że został zastrzelony. Dochodzenie, prowadzi policja XVI komis.

DLA ZOSI TORT I SŁODYCZE Z ZIEMIAŃSKIEJ

Rozpoczęły się egzaminy maturalne

Za i przeciw maturze

Rozpoczęły się egzaminy maturalne, w związku z tem prawdopodobnie rozpocznie się w prasie codziennej przeciwko nim kampania, jak to od kilku lat stało się zwyczajem. Zabierają zaawazają głos prawdziwi, szczerzy przeciwnicy egzaminu dojrzałości, częściej jednak artykuły są obliczone na poklask publiczności, która naogół jest ujemnie wobec matury usposobiona. A więc jedni będą twierdzić, że egzaminy te do niczego nie prowadzą, ponieważ system kluczy, ściągaczek i t. d. wartość ich zupełnie niweczy i ośmiesza je; inni znów będą ręce łamać nad torturami, zadawanymi młodzieży.

Trzeba stwierdzić, że matura jest ciężką próbą życiową, którą częstokroć młodzież po raz pierwszy przechodzi, że wymaga sporego wysiłku umysłowego i oparcia psychicznego, że — wreszcie — pociąga za sobą, niestety, niekiedy i ofiary. Należy więc rozważyć, czy są one celowe. Zaznaczyć jednak zgóry trzeba, że za tragedię, jeśli one są, odpowiedzialna właściwie jest opinia społeczna i prasa, wtrącająca tej opinii przez wywołanie stanu egzaltacji, w którym abiturient nie są już zdolni opanować się wobec nieszczęścia, jakie ich spotkało.

Do zajęcia należytego stanowiska do-

pomaga „Przegląd Pedagogiczny”, który pomieścił na swych łamach szereg wypowiedzi się profesorów na powyższy temat, jak również zdał sprawozdanie z ankiety na kwestjonariusz zarządu głównego T. N. S. W. w tej sprawie.

Otóż przeciwnicy matury twierdzą, że przy końcu roku szkolnego już nauczyciel winien zdawać sobie sprawę z rozwoju umysłowego ucznia i pod tym względem egzaminy nauczycielom nic nowego nie dają.

Obrońcy matury natomiast są zdania, że egzaminy wywołują ze strony ucznia i nauczycieli większy wysiłek pracy, co niewątpliwie na poziom szkolnictwa dodatnio wpływa, usunięcie matury mogłoby więc przyczynić się do obniżenia poziomu szkół. Są one dalej konieczne wobec znacznej liczby szkół prywatnych. Egzaminy wpływają na znaczne wyrównanie poziomu szkół, są bowiem poważnym sprawdzianem stanu nauczania. Wreszcie wykazują, że na Zachodzie wszędzie są matury, nawet Rosja sowiecka po ich usunięciu z półrokiem je wprowadza. Zaznaczamy, że zwolennicy matur nie bronią obecnego systemu egzaminów, przeciwnie, proponują większe lub mniejsze zmiany.

Jak z tego widać, zwolennicy egzaminów podnoszą argumenty natury ogólnej, bronią poziomu szkoły średniej. Jeśli zważymy, że i tak szkoły akademickie skarżą się na obniżenie poziomu studentów, że zresztą to obniżenie poziomu naszej inteligencji wszędzie się zaznacza, musimy troskę o podniesienie stanu szkół

uznać za bardzo ważną. Dalej warto się zastanowić, czy to się stało, gdyby szkoły niepoliśkie, zwłaszcza żydowskie, zostały pozbawione tej kontroli, jaką są matury. Zalew naszej inteligencji zwiększoną falą obcą byłby odrazu widoczny. Matury zatem muszą pozostać.

Należy wszakże dolożyć starań, aby to chorobliwe podniecenie, całkiem zbyteczne, które jest objawem, towarzyszącym egzaminom, usunąć. Tu ciężki obowiązek na nauczycielach, aby do egzaminów dopuszczali tylko tę młodzież, która swym przygotowaniem rokuje nadzieję ich zdania, ale w danym wypadku nietylko nauczyciele i szkoła są odpowiedzialni. Odpowiedzialność spada i na rodziców i to przede wszystkim. Oni to winni również zawczasu się zastanowić, czy ich dzieci mają dane po temu, by studjom wyższym podołać. O ile okaże się, że przy końcu kl. VI nawet, że nie — lepiej będzie skierować dzieci na drogę praktyczną czy zawodową, bez tej fałszywej ambicji, że mój syn (córka) musi przecież mieć maturę!

A już w ostatnim roku pracy szkolnej i podczas matur nie wytwarzać tej opinii, że kto jest w kl. VIII — to musi bezwarunkowo być dopuszczonym do matury i koniecznie zdać. Oczywiście, każdy uczeń winien zrobić to, co do niego należy, uczęć się sumiennie. Jeśli się zaś okaże, że nie podołał, należy ten przykry wypadek przyjąć z wyrozumiałością i sercem. Wtenczas uniknie się niepotrzebnych tragedii.

WICZ

15-lecie „Cudu nad Wisłą”

W bieżącym roku mija 15 lat od wielkopomnego zwycięstwa armii polskiej nad bolszewikami pod Warszawą. Rocznicę tego zwycięstwa należałoby uczcić przez zorganizowanie odpowiednich uroczystości i obchodów.

Miedzy innymi należałoby pomyśleć o zapoznaniu szerszych kół społeczeństwa z polem walk pod Radzyminem przez organizowanie zbioro-

wych wycieczek. W ubiegłych latach akcje w tym kierunku prowadził oddział radzyński polskiego Towarzystwa opieki nad grobami bohaterów, organizując „miesiąc propagandy pola zwycięstwa w Radzyminie”. Wycieczki jednak nie bardzo udawały się. Należałoby więc w tym roku pomyśleć o uroczystościach na szerszą skalę.

Herszt dwóch band przemytniczych

NIEBAWEM STANIE PRZED SĄDEM

Wydział IV karno-skarbowy warszawskiego sądu okręgowego rozpatrywać będzie niebawem proces niebezpiecznego przemytnika, Symchy Węgrowicz, herszta równocześnie dwóch szajek przemytników, liczących 18 osób. Bandy te zdołały przemyścić na szkodę skarbu, du-

Wileńskie echa zgonu Marsz. Piłsudskiego

Udział Wilna w uroczystościach pogrzebowych

Wydział Wykonawczy Obywatelskiego Komitetu uroczystości żałobnych obradował we środę w permanencji. Obrady rozpoczęły się w południe pod kierownictwem pana wojewody wileńskiego Jaszczółta.

Na wstępie Komitet uchwalił dookołować do swego grona następujące osoby: prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej Rucińskiego, Izby Rzemieślniczej Szumańskiego, Izby Rolniczej Krupskiego, prezesa Związku Ziemiaków Zygmunta Borkiewicza, przewodniczącą Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet p. Fido- wą, prezesa Związku Przemysłowców Mieczysława Bohdanowicza, Zygmunta Nagrodzkiego, Edmunda Kowalskiego i Władysława Nowickiego.

Uzgodniono w porozumieniu z Warszawą, iż liczebność oficjalnej delegacji Wilna i Ziemi Wileńskiej może dojść do 150 osób. Oficjalna delegacja ta składać się będzie z przedstawicieli Uniwersytetu Stefana Batoro, Zarządu miasta Wilna, Federacji P.Z.O.O., sądownictwa grupy parlamentarnej posłów BBWR, podkomitetu Żołnierskiego, Białego Krzyża, powiatów województwa wileńskiego, zablokowanych organizacji kobiecych, Syndykatu Dziennikarzy wileńskich, różnych wyznań religijnych, pocztowców, kolejarzy, Strzelca, samorządu gospodarczego i zawodowego, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Harcerzy, Kresowego Związku Ziemiaków, instytucji wyższej użyteczności publicznej, L.O.P.P., P.K.C., Zw. straży pożarnych, bankowości, ZZZ i Zjednoczenia Zawodowego.

Ponadto mogą udawać się na uroczystości pogrzebowe do Krakowa przedstawiciele poszczególnych organizacji społecznych, poza składem delegacji oficjalnej, w liczbie do 650 osób, dla których będą uruchomione 2 specjalne pociągi do Krakowa. Pierwszy z tych pociągów odej-

dzie z Wilna we czwartek godz. 21 m. 35 i przybędzie do Warszawy o godz. 5 m. 45, drugi pociąg opuści Wilno o północy godz. 00 m. 5 i przybędzie do Warszawy w piątek godz. 9 m. 20.

Osoby, korzystające z tych 2 nadzwyczajnych pociągów, powinny nabyć bilety bezpośrednio do Krakowa i z powrotem. Bilety te sprzedawać będzie specjalna kasa na głównym dworcu.

Jednocześnie z oficjalną delegacją wyjeżdża z Wilna reprezentacja I Dywizji Legionów w składzie 12 osób.

Wydział Wykonawczy Obywatelskiego Komitetu uroczystości pogrzebowych marszałka Piłsudskiego zbierze się na dalsze posiedzenie we czwartek, 16 b.m., około godz. 12-jej w południe, w pałacu Reprezentacyjnym.

Wydział Wykonawczy na podstawie wczorajszych uchwał zwraca się do ogółu ludności Wilna i Wileńszczyzny z wezwaniem o nieskładanie wieńców na uroczystości pogrzebowe w Warszawie i Krakowie, lecz o deklarowanie na ręce organizacji społecznych ofiar na cel, który zostanie w najbliższym czasie wskazany.

Z pogranicza donoszą, iż grupa przedstawicieli społeczeństwa polskiego na Litwie zwróciła się do władz litewskich z prośbą o udzielenie zezwolenia przejazdu oraz bezpłatnych wiz do Warszawy, celem wzięcia udziału w pogrzebie Marszałka Piłsudskiego.

W dniu wczorajszym przez Wilno przejechały delegacje estońskie, łotewskie i fińskie, które udały się do Warszawy, celem oddania ostatniej posługi Marszałkowi Piłsudskiemu. Delegacje te wezmą również udział w uroczystościach pogrzebowych w Wilnie.

Zofii Kadenacowej z cmentarza po-Bernardyńskiego w Wilnie.

Urna, utrzymana w wileńskim stylu regionalnym została wykonana i ofiarowana na ten cel przez znanego wileńskiego artystę - ceramikę Aleksandra Azarewicza. Urna z ziemią zostanie po uroczystościach pogrzebowych w Krakowie złożona w fundamentach, budującego się kopca Marszałka w Krakowie.

Nabożeństwa żałobne

Komenda Placu komunikuje, że zapowiedziane na piątek wojskowe nabożeństwa żałobne, jak również egzekwie na pl. Łukiskim odprawione zostaną w czasie późniejszym, gdyż wszyscy kapelani wojskowi otrzymali rozkaz wyjazdu na uroczystości pogrzebowe w Warszawie i Krakowie. Natomiast w sobotę odbędzie się żałobny apel w koszarach wszystkich oddziałów garnizonu.

W dniu 15 maja w kościele Najświętszego Serca Jezusowego odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za spójką duszy ś. p. Józefa Piłsudskiego — Pierwszego Marszałka Polski, zorganizowane staraniem Kolejowego Przysposobienia Wojskowego.

Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele władz administracyjnych na czele z p. wojewodą W. Jaszczółtem, p. generałem Skwarczyńskim, p. prezydentem d-rem Maleszewskim i dyrektorem inż. K. Falkowskim na czele.

Z okazji przenoszenia zwłok Marszałka Piłsudskiego z Belwederu do katedry św. Jana w Warszawie w dniu 15 b. m. między godziną 17 a 17.30 we wszystkich świątyniach Archidiecezji Wileńskiej były bezustannie dzwony.

W Świeciance

ŚWIECIANY (Pat). Po nadejściu wiadomości o śmierci Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odprawione zostało nabożeństwo w kościele parafialnym, na którym byli obecni przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i reszta ludności.

Zawiązał się komitet obchodu uroczystości żałobnych. Z majątku Żułów, leżącego w powiecie świeciańskim, w miejscu urodzenia Marszałka Piłsudskiego, uroczyste zostało wzięta ziemia i odwieziona do Wilna do komitetu wileńskiego.

Z powiatu świeciańskiego wyjeżdżają delegacje ludności całego powiatu, pocztą sztandarowe Związku Rezerwistów i Związku Strzeleckiego. Na dzisiejszym posiedzeniu komitetu postanowiono po żałobnych uroczystościach uwiecznić imię Marszałka, który był synem ziemi świeciańskiej i honorowym obywatelem wszystkich gmin powiatu świeciańskiego.

Harcerki wileńskie do córek Marsz. Piłsudskiego

Komenda Chorągwi Harcerki w Wilnie wysłała w imieniu wszystkich harcerki Ziemi Wileńskiej depeszę kondolencyjną do córek Marszałka, Wandy i Jagody, o treści następującej:

"Wanda i Jagoda Piłsudskie. Belweder. Warszawa. Głęboko przywiązane do Waszego Wielkiego Ojca i Naszego Kochanego Opiekuna, harcerki Ziemi Wileńskiej łączą się z Wami sercem w chwili bólu i ciężkiej straty, która Was dotknęła".

Z OSTATNIEJ CHWILI

Zwołanie Reichstagu

BERLIN. (Pat). W kołach poinformowanych utrzymują, że Reichstag zostanie zwołany na 22 b. m. Premier Goering, będący prezydentem Reichstagu, dopiero po powrocie z uroczystości pogrzebowych w

Konflikt włosko-abisiński

RZYM. (Pat). Na wczorajszym posiedzeniu senatu, który zajmował się dyskusją nad budżetem ministerstwa kolonii, po przemówieniu podsekretarza stanu ministrowi kolonii Lassona, zabrał głos Mussolini, który stanowczo zdementował wieści głoszące, iż rządy angielski i francuski miały dokonać w Rzymie demarche. Demarche taka nietylko nie nastąpiła, ale zważywszy na stan stosunków francusko - włosko - angielskich prawdopodobnie nie nastąpi również i w przyszłości. Nie trzeba bowiem żadnej demarche, aby uzyskać od nas przedstawienie naszego punktu widzenia. Odpowiadając z kolei tym, którzy "w sposób więcej niż braterski" interesują się wojskową siłą włoską, którzy mogli ich zdaniem zostać osłabiona przez ewentualny konflikt w Afryce wschodniej, Mussolini stwierdził, że Włochy, aby być obecne w Europie muszą mieć zabezpieczone plecy w Afryce.

Dalej Mussolini zaznacza, że ilość wystawianych robotników do Afry

W 7-ym dniu ciągnięcia 4 ej klasy znowu padły u nes wygrane:

zł. 20.000 na Nr. 78929

zł. 5.000 na Nr- 55806

kolektura

A. Wolańska

WILNO, WIELKA 6.

Kronika wileńska.

Odroczenie uroczystości ku czci Elizy Orzeszkowej

GRODNO (Pat). Z powodu gwałtownego ciosu, jaki dotknął całą Polskę przez zgon Wodza Narodu, zostały uroczystości ku czci Elizy Orzeszkowej odroczone do 14 i 15 września 1935 r. z zachowaniem dotychczasowego programu.

Konserwacja ruin zamku Trockiego

Jak się dowiadujemy, wznowione zostały prace konserwatorskie zamku Trockiego. W b. r. zostaną odremontowane mury zamku od wewnątrz i odrestaurowana głowia

Z MIASTA.

— Lustracja rynków. Z polecenia Komisji do badania żywności w ub. wtorek na wszystkich rynkach miejscowych specjaliści lustratorzy dokonali lotnej inspekcji. Kontrolerzy zbadali przeszło 100 wypadków artykułów żywnościowych, nabiał oraz naszynek od smietany, mleka i t. p. Podczas lustracji stwierdzono, iż niektórzy przekupnie i włóczenie dopuszczają się fałszerstw z nabiałem, przyczem używają brudnych naczyń i starych naczyń litrowych. W związku z lustracją sporządzono około 20 protokołów karno-administracyjnych.

Sport.

ODWOŁANIE

ROZDAWNICTWA NAGROD.

Z powodu żałoby narodowej odwołuje zapowiedziane rozdanie w dniu dzisiejszym nagród zawodnikom, odbytego w dniu 12 maja propagandowego raidu motocyklowego. — Władysław Lityński, komandor raidu.

Przy chorobach krwi, skłonnych i nerwowych osiągniemy przy stosowaniu naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa regularne funkcjonowanie narządów trawienia. Pytajcie się lekarzy.

OFIARY.

złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego”. W dniu Imienia p. Zofii Świdzińskiej, zamiast upominku imiennego — zł. 15.— składają Kupściówny do jej rozporządzenia.

Pokaz koni

BRASŁAW (Pat). W dniu 30 czerwca odbędzie się w Brasławiu pokaz koni, podczas którego odbędzie się szereg konkursów, a mianowicie konkurs zaprzęgów, konkurs pielęgnacji konia, konkurs kucia, konkurs wozów i konkurs powożenia, oraz popisy hipiczne Krakusów i szwadronu K.O.P. Na zorganizowanie pokazu komitet w chwili obecnej rozporządza sumą 300 zł.

NAPAD NA SKLEPIK ŻYDOWSKI.

WILNO-TROKI. Dnia 12 b. m. wstąpił do sklepu Pejsacha Wiszniewskiego we wsi Strakiszki, gm. trockiej, mieszkaniec tejże wsi Antoni Dzienowagis i Adolf Grygorowicz w towarzystwie kilku innych osób i zażądali dwóch wiader piwa na kredyt. Kiedy żona Wiszniewskiego odmówiła temu żądaniu, uderzył ją Dzienowagis dwukrotnie w pierś, zmuszając ją do ukrycia się w przyległym pokoju. Dzienowagis i Grygorowicz poczęli zabierać ze sklepu tytoń, cukierki i pieniądze. Kiedy obecny w sklepie 14-letni Gabriel Bruder zaproteściwał przeciwko rabunkowi, został uderzony krzesłem przez Grygorowicza i przewrócony na ziemię. Zabrawszy 4 paczki papierosów, 5 paczek tytoniu, 5 kg. cukierków i 28 zł. w gotówce, wyszli obaj napastnicy ze sklepu. Policja zdołała ich zatrzymać.

WALKA SYNA Z OJCEM.

WILNO-TROKI. Wincel Nikodem, m-c wsi Kolesniki, gm. szumskiej, usiłował przemocować wprowadzić się do mieszkania swego ojca Adama i w tym celu wniósł do mieszkania łożko. Kiedy ojciec chciał łożko wyrzucić, wówczas Nikodem targnął się na swego ojca, który upadł na ziemię i po krótkiej chwili wyzionął ducha. Dochodzenie w toku.

Zgrzyty

Wileńskie „Słowo” uznało obecny moment za odpowiedni do załatwiania porachunków partyjnych z „Dziennikiem Wileńskim”. W numerze wczorajszym zamieściło ono nieprzychylną co do formy, a fałszywą co do treści napastliwą notatkę o rzekomym niewywieśnieniu na nieruchomości, w której mieści się nasza Redakcja, flagi państwowej z żałobą, oraz o czymś zakazie wywieśnienia chorągwi wobec dozorczy, który chorągiew chciał zawiesić. Notatka ta jest od początku do końca nieprawdziwa, a forma jej, oraz moment, w którym została zamieszczona, niedwuznacznie świadczą o intencjach autorów.

Oblicia (tapety w wielkim wyborze od 1 złotej za rolkę niskich cenach. CERATY, chodniki, wycleraezki. Na wszystkie towary ceny bardzo niskie.

K. RYMKIEWICZ

Wilno, ul. A. MICKIEWICZA 9.

SUCHE DESKI

oraz inny materiał drzewny z rozebranego, zbudowanego niedawno pawilonu, do nabycia tanio w firmie

Zygmunt Nagrodzki, Zawalna 11-a.

Mieszkania i pokoje

MIESZKANIA 5 pokoi, przedpokój, kuchnia, I piętro, do wynajęcia. Ulica Zygmuntońska Nr. 8. Wiadomość o dozorcy. 121-1

DO WYNAJĘCIA od 1-go czerwca 4 i 5-cio pokojowe mieszkanie z wygodami. Wilkomierska 5-a. 783-1

8-io POKOJOWE mieszkanie z wygodami do odnajęcia. Gimnazjalna 4. 772-2

MIESZKANIE do wynajęcia, dla małej rodziny w ładnej miejscowości, może zastąpić letnisko; 3 pokoje, kuchnia, elektryczność, b. ciepłe i suche, piwnica, strych, woda na miejscu, kawałek ogrodu. ul. Sokola 20 (Zwierzyńskich z prawej strony kościoła 4-ta posesja). 765-2

Kupno i sprzedaż

KAJAK

b. ładny, model „Fajferki”, 2-3 osobowy, nowy sprzedam na ul. Sokola 20 (Zwierzyńskich z prawej strony kościoła 4-ta posesja). 765-2

Z POWODU wyjazdu odstąpię sklep spożywczy - kolonialny z urządzeniem w środku i z wyrobioną klientelą. Adres w Administr. „Dziennika Wil.” 762-2

SPRZEDAJE SIĘ

60 hektarów w odległości 10 kilometrów od Świeciany po 120 zł. za hektar; informacje w Wilnie Kasztanowa Nr. 4 mieszkanie 21. 746-2

ZGUBY.

ZGUBIONO dokumenty: świadectwo ukończenia Państwowego Seminarium Ochroniarskiego im. M. Konopnickiej w Wilnie, oraz trzy zaświadczenia. Proszę o łaskawe zwrócenie. Adres: Julianna Julkowiczówna, Wilno, ul. Krakowska 23, m. 2.

ROŻNE.

SPALONE PRZYPADKIEM palto starej pensjonariuszki Domu Starców (Turkielewicz) zniwala do prochy o pocieszenie starowiny ofiaruję chętnym najstarszym pał. Złożyć je można w Administracji lub Bakszta 10/2. gr-4

STUŁARZ przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa jak również reperacje i opakowanie mebli. Wykonanie solidnie, ceny niskie. ul. Mickiewicza 24 m. 17. J. Chmielewski. 812